

Reactierapport Gebiedsvisie Europapark

Oktober 2025

1. Inleiding

De gebiedsvisie Europapark is de afgelopen periode in meerdere stappen tot stand gekomen. De hoofdlijnen uit conceptversies zijn in 2022, 2024 en begin 2025 meerdere malen met zowel de bewonersklankbordgroep als de ondernemerstafel gedeeld. Ook organiseerden we in september 2024 een brede inloop voor hele wijk om eerste reacties op te halen. Een impressie van die bijeenkomst en de reacties hebben we gepubliceerd op onze webpagina <https://gemeente.groningen.nl/europapark>.

Op 9 juli gaf het college van B&W de concept-gebiedsvisie vrij voor reactie. Omdat dit vlak voor de zomervakantie plaatsvond, was de 10 weken durende reactietermijn die daarop volgde vier weken langer dan de gebruikelijke zes weken.

Van 9 juli tot en met 17 september lag de gebiedsvisie Europapark ter inzage voor bewoners en ondernemers, zodat zij hun reactie op het document konden geven. Bewoners en ondernemers in het Europapark zijn hierover met twee kaarten geïnformeerd; een bij de start van de reactietermijn en een ter herinnering, gezien de vakantieperiode. Met diezelfde kaarten hebben we hen uitgenodigd voor inloopspreekuren en toelichtende wandelingen door de wijk. Die vonden plaats op dinsdag 26 augustus en dinsdag 9 september. Zowel de inloopspreekuren als de wandelingen werden goed bezocht. In totaal ontvingen we tijdens de beide inloopspreekuren zo'n 75 personen en wandelden er bijna 60 bewoners en ondernemers met ons mee door de wijk voor een toelichting op de cultuurhistorie en de gebiedsvisie.

Impressie wandeling

Impressie inloopspreekuur

Reacties konden worden ingediend via het reactieformulier op de website www.gemeente.groningen.nl/europapark, per e-mail aan europapark@groningen.nl, of per post. In totaal hebben we 43 reacties ontvangen. Een aantal daarvan zijn ingediend namens meerdere bewoners of ondernemers.

In dit document worden alle reacties beantwoord. Iedereen die een reactie heeft ingediend, ontvangt dit document. Een aantal reacties kwam meerdere malen terug. Dan gaat het met name om de visie op ontwikkelingen rondom de Stoker en de Brander en om de reactie op het aanpassen van de verkeersstructuur. In het volgende hoofdstuk behandelen we daarom de rode draad uit deze reactie wat uitgebreider. Daarna gaan we op iedere reactie apart in.

2. Beantwoording hoofdthema's reacties

2.1 Visie op omgeving Stoker en Brander

Een groot aantal reacties op de concept-Gebiedsvisie Europapark gaat over de plannen voor de omgeving van De Stoker en De Brander. Uit deze reacties blijkt dat bewoners trots zijn op hun woonomgeving, maar zich ook zorgen maken over de gevolgen van mogelijke veranderingen. Veel opmerkingen gaan over onderwerpen als privacy, veiligheid, groenbehoud en de balans tussen wonen, rust en levendigheid.

We hebben alle reacties zorgvuldig doorgenomen en gaan hieronder in op de belangrijkste thema's die naar voren zijn gebracht. Hierin reageren we op de meest voorkomende bezwaren, geven we extra toelichting op de overwegingen en maken we inzichtelijk tot welke aanpassingen dit heeft geleid. Eerst lichten we toe waarom we denken dat aanpassingen in deze omgeving wenselijk kunnen zijn.

2.1.1 Aanleiding voor mogelijke aanpassingen

Uit de reacties blijkt dat in de concept-Gebiedsvisie onvoldoende is toegelicht waarom er wordt nagedacht over veranderingen rond De Stoker en De Brander. De aanleiding hiervoor is dat er al geruime tijd wordt gesproken over het verbeteren van de directe omgeving van beide woontorens en het beter aansluiten van de torens op de veranderende omgeving.

Het plan voor de beide identieke woontorens, van 80 meter hoog met allebei 90 appartementen, komt voort uit het masterplan voor het Euroborg Stadion van Wiel Arets (2000). Qua ligging en bouwstijl sluiten de torens helemaal aan bij het stadion. Inmiddels is de wijk behoorlijk veranderd zowel qua functies als qua gebruik. Dat geldt echter niet voor de directe omgeving van de woontorens. Daarbij gaat het om onderwerpen als aantrekkelijkheid en veiligheid van de buitenruimte, het toevoegen van meer groen en het beperken van wind- en geluidsoverlast. Een belangrijk aandachtspunt wat ons betreft is de grote afstand tussen de entrees van de torens en de omliggende wijk. Vanuit de wens om deze entrees te verbeteren en de torens beter te verbinden met hun omgeving, waaronder het gewaardeerde Helperpark, zijn in de concept-Gebiedsvisie verschillende ideeën gepresenteerd. Deze ideeën spelen tevens in op de bredere doelen voor het Europapark, zoals het toevoegen van groen, het beter gebruik maken van de kwaliteit van het water, het verbeteren van fiets- en wandelroutes, het stimuleren van ontmoeting in de wijk en het zorgvuldig toevoegen van extra programma in het gebied.

2.1.2 Wandelroute langs de torens en mogelijke plintfunctie in de souterrains

Veel bewoners gaven aan zich zorgen te maken over hun privacy en een mogelijke toename van overlast, vooral door het idee van een wandelroute langs de beide torens. Deze zorgen begrijpen we goed.

Een wandelpromenade langs de noordzijde van het Oude Winschoterdiep is een voorbeeld dat aangeeft op welke manier de openbare ruimte kan aansluiten op het water, wandelroutes vergroot kunnen worden en betere verbindingen kunnen worden gelegd. Er is een duidelijke relatie met het gebied rondom de Kolenmuur. Er is gekeken naar de mogelijkheid om een route langs het water te realiseren vanaf de Kolenmuur tot richting de mogelijk nieuwe brug naar het Helperpark. De aanzetten die in de concept visie zijn gedaan om een wandelpromenade pal langs de bestaande souterrainwoningen van de Stoker en de Brander te realiseren is niet reëel. Datzelfde geldt voor een mogelijke plintfunctie in deze gebouwen.

Naar aanleiding van de gesprekken met bewoners en de ontvangen reacties is duidelijk geworden dat zo'n route grote gevolgen kan hebben voor de woonkwaliteit, onder andere door inkijk, geluid en gevoel van onveiligheid. Op basis daarvan is besloten om dit idee niet verder uit te werken en de wandelroute pal langs de torens te laten vervallen.

Ook op het idee om de souterrains te benutten voor een plintfunctie (zoals kleine voorzieningen of gemeenschappelijke ruimtes) is veel gereageerd. Uit de reacties blijkt weinig draagvlak voor zo'n verandering, mede gezien het huidige gebruik van de souterrains en de zorgen over rust en privacy. Daarom zien we voorlopig geen aanleiding om dit verder te onderzoeken. Ook deze suggesties hadden wij beter eerder kunnen toetsen bij de huidige bewoners van de torens.

De visie om het water meer leefbaar te maken aan deze zijde en om op de kolenmuurkavel meer programma toe te voegen blijft overeind. De concrete uitwerking zal nader moeten worden onderzocht.

2.1.3 Brug tussen Helperpark en Euroborg

Er zijn ook meerdere reacties binnengekomen over de voorgestelde fiets- en voetgangersbrug tussen het Helperpark en de Euroborg. Met deze brug willen we meer verbinding leggen tussen de omgeving Euroborg en het Helperpark zowel voor de openbare ruimte als de gebouwen en functies. Een deel van de bewoners ziet weinig of geen meerwaarde in deze verbinding en vreest dat de brug overlast, onveiligheid en verstoring van de rust en natuur met zich mee zal brengen. Ook worden zorgen geuit over de sociale veiligheid, met name in de avonduren. Een kleiner aantal bewoners ziet wel mogelijke voordelen, zoals een betere verbinding voor voetgangers en eventueel fietsers, mits de brug zorgvuldig wordt ingepast, er rekening wordt gehouden met veiligheid (tijdens voetbalwedstrijden) en overlast, en bewoners bij het ontwerp worden betrokken.

De gemeente neemt deze signalen serieus, maar is nog wel overtuigd van de meerwaarde van de verbinding. In het vervolgtraject zal de noodzaak, ligging en functie van de brug zorgvuldig afgewogen worden, in samenhang met de bestaande routes in het gebied. Daarbij worden ook de genoemde aspecten, zoals overlast en privacy, ecologische waarde, sociale veiligheid en verlichting, nadrukkelijk meegenomen. Mocht de brug op termijn verder uitgewerkt worden, dan zal dit gebeuren aan de hand van een zorgvuldig ontwerpproces waarin de direct omwonenden nauw betrokken worden. De realisatie van de brug hangt af van verdere planvorming in het gebied. Met name de ontwikkeling van het gebied tussen het Oude Winschoterdiep en de Euroborg. Wij verwachten niet eerder dan in 2027 hier meer duidelijkheid over te hebben.

2.1.4 Bebouwing en derde woontoren

Er zijn ook zorgen geuit over de mogelijke komst van een derde woontoren naast De Stoker en De Brander. Bewoners vrezen verlies van uitzicht, privacy en licht, en aantasting van het architectonische karakter van de bestaande torens. Het is belangrijk te benadrukken dat een derde toren slechts één van de mogelijke ontwikkelrichtingen is. Er worden verschillende opties onderzocht, waaronder varianten zonder woningen of met een lagere bebouwing (bijvoorbeeld één à twee lagen) en mogelijke invullingen met andere functies, zoals een horecagelegenheid. Het opnemen van deze opties in de visie betekent bovendien niet dat hiervoor al planologische ruimte bestaat. Voor eventuele ontwikkelingen moeten altijd afzonderlijke planologische procedures worden doorlopen. In de verdere uitwerking zal nadrukkelijk worden gekeken naar de ruimtelijke inpassing (zoals positionering en hoogte), de effecten op de leefkwaliteit en de technische haalbaarheid van bebouwing op deze locatie.

Met een zorgvuldig ontwerp dat goed aansluit bij De Stoker en De Brander kan nieuwe bebouwing worden toegevoegd zonder dat het karakter van de huidige torens verloren gaat. Daarbij kan rekening worden gehouden met zichtlijnen vanuit de bestaande torens. Tot slot biedt de opgave ook kansen om windhinder te beperken en de kwaliteit van de openbare ruimte te versterken, bijvoorbeeld door meer groen toe te voegen, de verbinding met het water te verbeteren en de plek beter te verbinden met de rest van de wijk. De centrale ligging op de kruising van de Boumaboulevard en het Oude Winschoterdiep maakt het een interessante locatie voor het toevoegen van een nieuwe horecagelegenheid, voorzieningen of woningen aan de wijk.

De zorgen over uitzicht, privacy en leefkwaliteit worden serieus genomen. Tegelijkertijd blijft de mogelijkheid om op deze plek extra woningen te realiseren onderdeel van de afweging. Deze locatie biedt gunstige voorwaarden om kwalitatieve woningbouw te combineren met verbeteringen in de openbare ruimte. Het is bovendien een aantrekkelijke plek om te wonen: aan het water, in een groene omgeving en goed bereikbaar met openbaar vervoer, fiets en auto.

De uitwerking van de verschillende mogelijkheden zal gebeuren aan de hand van een zorgvuldig ontwerpproces waarin de direct omwonenden nauw betrokken worden. We starten in 2026 met het opstellen van de randvoorwaarden voor het gebied kolenmuurkavel waar de mogelijke derde woontoren onderdeel van uitmaakt.

2.1.5 Groen, ecologie en leefkwaliteit

Veel bewoners hechten grote waarde aan het groen rond de torens en het Helperpark. Dat begrijpen we goed: het groen draagt bij aan rust, verkoeling en biodiversiteit. In de verdere planvorming blijft het behoud en juist versterken van deze kwaliteiten een belangrijk uitgangspunt. Daarbij houden we ook rekening met ecologische routes, die soms juist gebaat zijn bij minder verlichting en verharding. Ook verbeteringen in onderhoud en beleving van het bestaande groen nemen we mee. Bij het toevoegen van extra bebouwing en routes streven we naar het bewaken van de juiste balans met de bestaande omgeving. Hierbij willen we benoemen dat dergelijke toevoegingen juist ook veel positieve effecten kunnen hebben op de levendigheid en sociale veiligheid van het gebied. Het Europapark is een inclusieve wijk waar diverse doelgroepen wonen en op veel verschillende manieren gebruik van maken.

2.1.6 Participatie en vervolgstappen

Tot slot merken we dat enkele bewoners zich misschien wat overvallen voelden door de breedte aan mogelijke ontwikkelrichtingen en graag meer betrokken willen worden bij de vervolgstappen. Dat begrijpen we goed en dat vinden we ook belangrijk. De vervolgstappen in de planvorming worden daarom in nauw contact met de omgeving opgepakt. De reacties helpen ons om de plannen beter af te stemmen op de bestaande woonomgeving en om de kwaliteiten van het Europapark te behouden én te versterken.

2.2 Aanpassen verkeersstructuur

In de concept-Gebiedsvisie hebben we aangegeven te willen onderzoeken of op termijn een ‘knip’ in de Boumaboulevard in combinatie met het aanpassen van de kruising Antwerpenweg- Europaweg kan bijdragen aan het terugdringen van het doorgaande verkeer en sluiptverkeer in het Europapark. Zo willen we ervoor zorgen dat de leefkwaliteit in de wijk hoog blijft, een goede auto ontsluiting geborgd blijft en de Boumaboulevard met recht een aantrekkelijk boulevard wordt met daaraan pleinen en voorzieningen. Veel reacties gaan over deze knip en de gevolgen voor bereikbaarheid van de huidige bewoners en ondernemers. Ook wordt aandacht gevraagd voor ingrepen op kortere termijn met name in vrachtverkeer. We zijn ons ervan bewust dat het spreken over een ‘knip’ het gevoel kan geven dat we verbindingen helemaal willen verwijderen. Dat is niet onze intentie. Het gaat ons om de *aanpassing* van de verkeersstructuur waarmee we verkeer wat er niet hoeft te zijn, langs een andere route willen (ver-)leiden. Voor bewoners en ondernemers betekent dit niet dat er verbindingen verdwijnen maar dat routes mogelijk veranderen. Daar komt bij dat de fiets- en voetgangersverbindingen alleen maar verbeteren ten opzichte van de huidige situatie. Het gaat dus om aanpassingen voor auto- en vrachtverkeer.

Daarnaast hebben we een helder signaal ontvangen over de verbinding met Helpman en achterliggende voorzieningen. Veel bewoners zijn erg gericht op Helpman en willen dat er een snelle verbinding blijft. Die wens nemen we mee in het onderzoek naar een mogelijke nieuwe verkeersstructuur. De verbinding met Helpman verdwijnt zeker niet maar het gevolg zou wel kunnen zijn dat routes anders worden.

Suggesties om op korte termijn andere maatregelen te nemen, nemen wij in overweging. Met name het weren van doorgaand zwaar verkeer gaan wij nader onderzoeken. In 2026 gaan we kortetermijnmaatregelen nader onderzoeken en brengen wij beter in beeld wat voor de langere termijn de opties zijn en wat voor consequenties dit met zich meebrengt. Daarna gaan wij ook met de omgeving hierover in gesprek. Mogelijke besluitvorming hierover verwachten wij niet eerder dan na 2027. Realisatie is niet voorzien voor 2030.

2.3 Toevoegen brug ter hoogte van de Koelhaven.

Meerdere aanwonenden geven aan liever geen brug over de Koelhaven te zien. Daarvoor geven zij meerdere redenen; de toegevoegde waarde van een dergelijke verbinding, de drukte die mogelijk ontstaat nabij woningen, de cultuurhistorie en de gevolgen voor het aanwezige flora en fauna. Als gemeente zien we in de verdere toekomst het gebied rondom onder andere MyOffice veranderen in inrichting en gebruik. Daarmee wordt dit ook volwaardig onderdeel van het Europapark en vinden we het van belang hier goede fiets- en wandelverbindingen te organiseren. Met name het

verlengen van het vrij liggende fietspad tussen het Oude Winschoterdiep en De Meeuwen willen wij doortrekken naar het Europapark. Tevens willen we ook hier de openbare ruimte beter laten aansluiten op het water. We zijn bekend met de zorgen van de aanwonenden en hebben daarom in een eerder stadium in de visie een zoekgebied aangegeven voor het verbeteren van toekomstige wandel- en fietsverbindingen waarbinnen verschillende opties mogelijk zijn. We zullen de uitwerking van deze verbinding in samenspraak met de aanwonenden oppakken. De verwachting is dat we hier niet eerder dan na 2027 mee starten.

3. Ontvangen reacties en beantwoording

18uurs dynamiek/Horeca/sport en recreatie

#	Onderwerp	Vraag/reactie	Antwoord
2	Horeca	In Helpman is een tekort aan avondhoreca, Europapark kan die leegte opvullen. Graag een horecagelegenheid met bijv. speciaalbier & laagdrempelig eten/borrelen realiseren. Dit past bij de industriële setting en is ook snel te realiseren met bijvoorbeeld een boot die wordt aangemeerd. Dit als voorloper van het paviljoen of de Kolenmuurkavel. Of realiseer een tijdelijke romneyloods op de Frans Maas-locatie. Voor inspiratie, kijk naar de NDSM-werf in Amsterdam, of dichterbij in Groningen bij wat DOT aan eten/drinken aanbiedt.	De gemeente is ook van mening dat extra horeca een toevoeging kan zijn in de wijk. De vraag is hoeveel en welk soort horeca kan worden toegevoegd. Daarbij zijn wij ook afhankelijk van marktpartijen. Nu Europapark verder groeit, wordt de wijk interessanter voor nieuwe ondernemers. Wat ons betreft gaat het in eerste aanleg om zogenaamde daghoreca. Voor de Frans Maas locatie denken wij na over een tijdelijke (publieks)functie. Hier willen we de wijk graag bij betrekken.
3	Horeca	The area really needs bars, cafes and small shops (hairdressers etc). (3) The pizzeria by the sheltered housing where the elderly people live is wholly unused but is a large space. It is worth noting that the area has felt much more alive while the trains stopped at Europapark.	Zie antwoord hierboven bij nummer 2.
10	18-uurs dynamiek	Achttien-uurs Dynamiek: De definitie van de achttien-uurs dynamiek in de gebiedsvisie spreekt over het toevoegen van nieuwe stedelijke bronpunten zoals horeca en evenementen. Hoewel deze functies belangrijk zijn voor de levendigheid van de wijk, dient er aandacht te zijn voor de bestaande bewoners. De balans tussen reuring en rust is cruciaal om de levenskwaliteit in de wijk te waarborgen. In mijn optiek is er al veel reuring denk hierbij aan scholieren van Noorderpoort en AlfaCollege, uiteraard de aanwezigheid van de FC Groningen met zo'n 20 thuiswedstrijden, horecaplein e.d.. En niet te vergeten het treinstation.	U spreekt over balans en wij begrijpen dit. Er zal balans moeten zijn tussen de 18-uurs dynamiek en de woonbeleving. Onze visie is dat de 18-uurs dynamiek in eerste aanleg de woonkwaliteit in het gebied verbetert. Dat heeft ook met sociale veiligheid te maken. Maar aspecten als bijvoorbeeld geluid hebben zeker onze aandacht.
17,18	18-uurs dynamiek	2. De 18 uursdynamiek; Er worden ook plannen gepresenteerd t.a.v. horeca nabij de Kolenmuur. Het wordt een drukke boel en zitten wij niet	We opteren in eerste aanleg voor daghoreca. Dat is ook onderdeel van nadere

te wachten op horeca overlast. De horeca aan de Boumaboulevard is geen succes en loopt het bij de pizzeria ook niet storm. Betreft de 18 uren dynamiek, is in dit gedeelte onwenselijk omdat we rustig willen wonen zonder gedoe en lawaai van horeca. Het geluid draagt ver naar boven en kun je dan geen raam meer open zetten als je wilt gaan slapen.

studie en overleg met een marktpartij die zich aandient. Toevoeging van horeca is wel degelijk onderdeel van de visie. We voorzien in de toekomst een groei van het aantal inwoners en bezoekers en dan speelt horeca een belangrijke rol in de leefbaarheid en ontmoeting in de wijk. Onze visie is dat de 18-uurs dynamiek in eerste aanleg de woonkwaliteit in het gebied verbetert. Dat heeft ook met sociale veiligheid te maken. Maar aspecten als bijvoorbeeld geluid hebben zeker onze aandacht.

27 18-uurs dynamiek

Hierbij reageer ik op de Gebiedsvisie Europapark. Het gaat hierbij over de uitdrukking “achttien-uurs dynamiek”. Over het algemeen is de opvatting in het kader van gezondheid van mensen, dat ze acht uur per etmaal moeten kunnen slapen, liefst aaneengesloten. In dat geval zou een zestien-uurs dynamiek het maximum moeten zijn. Ik wil schetsen hoe de geluidsdynamiek is wanneer je op de elfde verdieping van de Brander woont. Het voorbeeld gaat over een doordeweekse donderdag in augustus. Wij slapen graag met het raam open. Om 6 uur ’s morgens rijdt de eerste vuilniswagen het terrein van PreZero af. Er zijn dan al hoorbare activiteiten op het terrein. PreZero beweert dat ze tegenwoordig pas om 7 uur ’s morgens beginnen, maar dat geldt alleen voor binnenkomende vrachtauto’s. Om 7 uur is de stad wel wakker, daar klagen we niet over, we hebben gekozen voor wonen in de stad. Bij PreZero is er al voldoende herrie om ramen dicht te moeten houden. Onze slaap- en werkkamers bevinden zich aan de straatkant van het gebouw. Op zomerdagen willen wij bij voorkeur een raam open kunnen hebben bij het thuiswerken. Vanuit de woonkamer zien we dat er al activiteiten zijn aan het water, vissers bezetten de steiger, ochtendzwemmers willen vanaf daar in het water. Vanuit onze woonkamer kunnen wij de discussies horen over het feit dat de vissers geen ruimte maken voor de zwemmers. Geluiden

De term 18-uurs dynamiek slaat op een gebied waar verschillende functies zorgen voor een continue stroom van activiteit en levendigheid in plaats van een gebied dat richting de avond leegstroomt. Overdag zijn er werkenden en schoolgaanden, en in de avond bezoekers van een bioscoop, restaurant of fitness. De 18-uurs dynamiek is al aanwezig op het Europapark en kan verder worden verstrekt.

Uw opmerking over geluid is bekend. Wij zijn al langer met Pre Zero in gesprek over afname van geluidproductie. De gemeente is beheerder van de geluidzone van het naastgelegen bedrijventerrein. Wij beheren deze zone actief.

Ook bij toekomstige nieuwe ontwikkelingen is geluid een aandachtspunt. Wij denken na over het toevoegen van horeca, maar in

weerkaatsen op het water en tegen de gevel op. Over het algemeen kunnen wij woordelijk verstaan wat aan de overkant van het water gezegd, gesproken en geschreeuwd wordt. In de loop van de ochtend wordt FC Groningen actief. Op donderdag worden jonge voetballertjes ontvangen die met sport en spel bezig worden gehouden. Op zich leuk, maar de geluidsboxen buiten staan al heel erg op tijd aan. Het gaat tegen de gevel op en we kunnen er niet bij werken. De groep gaat naar het sportveld aan de overkant van het water. Daar komt ook een flinke portie geluid vandaan. En zo maakt de FC geluiden in stereo, van de straat en van de overkant. Aan alle kanten moeten dus de ramen dicht, in de zomer. In de loop van de middag gaan de voetballertjes weer naar huis, maar rustig wordt het niet. PreZero is een paar uur aan het shredderen, dat geeft een ongelofelijke herrie. Je kunt dan elkaar thuis niet verstaan. Aan de overkant van het water zitten jongeren. Het ziet er gezellig uit. Er wordt gezwommen, soms wordt er gekanood, maar je hebt niet alleen vrolijke geluiden. Er worden daar ook radio's aangezet en we kunnen binnen geen muziek aanzetten, want we komen er niet bovenuit. Dit duurt tot het donker is, meestal wordt het rond een uur of 10 wel rustig aan de andere kant van het water. PreZero gaat nog tot 11 uur door met bedrijfsactiviteiten. Daarna kunnen wij naar bed. Donderdagavond is uitgaansavond in de stad. Tussen 1 en 4 's nachts komen er regelmatig schreeuwende mensen langs. Ze maken ruzie en ze gillen. Dronken volk. Na 4 uur is het rustig. Om 6 uur begint PreZero weer. Wij lijden hier aan chronisch slaapgebrek. U wilt hier een dynamische omgeving van maken. En wij dan? Er is al teveel geluidsoverlast. En U wilt er nog meer aan toevoegen?

1 Recreatie, sport, horeca

1. Ik krijg uit de visie nog steeds het gevoel dat er te weinig aandacht is voor activiteiten, recreatie, sport, horeca, etc. in Europapark. Er wordt veel gesproken over 'meer groen', 'zitplekken', en doorstroom van verkeer. Maar er is nagenoeg niets te zien van een visie op hoe mensen van de wijk gebruik gaan maken. Mijn zorg is dat behoeftes van o.a. jeugd en jongvolwassenen, maar ook van sporters en recreanten, te weinig zijn meegenomen in het proces.

eerste aanleg zal dit daghoreca zijn. Zie ook onze reacties hierboven.

Mooi dat u aandacht vraagt voor jongeren, sporters en recreanten. Wij willen graag met jongeren in contact treden als het gaat om uitwerking van deelopgaven. Bewegen in de openbare ruimte is een belangrijk speerpunt van de gemeente. Door horen ook urban sports bij. De gemeente

3. Ik zou, aansluitend op vorig punt, dan ook graag meer visie willen zien op water-recreatie (bijv. ruimte zoeken voor een strandje langs het winschoterdiep; daar wordt al veel gezwommen en gerecreëerd).
 4. Ik zou ook meer aandacht willen zien voor openbare sportvoorzieningen. Het park tegenover de euroborg is een prachtig voorbeeld van waar het al goed geregeld is: Er zijn daar allerlei leuke voorzieningen voor calisthenics, beach volleyball, balsporten, etc. Daar zou nog sterker op geleund kunnen worden om van Europapark dé sportieve urban wijk van Groningen te maken. Dat sluit goed aan bij de wijk en bij ambities rondom healthy ageing / gezondheid.
 5. Ik zou ook meer aandacht willen zien voor urban sports. Bijvoorbeeld door het urban sports network, en de urban sports agenda van de gemeente (2023) mee te nemen in de wijkplannen. Europapark neemt namelijk een centrale plek in in het urban sports landschap van Groningen, met name vanwege goed asfalt rondom de Euroborg. Vergroening kan prima samengaan met urban sports, maar dan moeten we dat wel bewust meenemen in alle plannen.
 6. Een pijnlijk voorbeeld, en wat mij betreft een blunder van de gemeente, is dat het nieuw opgeleverde Zuiderplantsoen helaas direct onbruikbaar is gemaakt voor skaters, inline-skaters en steppen, omdat er gekozen is voor een zeer ruwe asfalt-ondergrond. Daardoor is een prachtig park direct de nek omgedraaid. Dat kan beter, en we moeten voorkomen dat die fout nogmaals wordt gemaakt bij alle aankomende vernieuwingen in de wijk.
 7. Waarom maken we van Europapark niet de 'best practice' of voorbeeldfunctie voor urban sports in Groningen? Dat kan vrijwel kosteloos, sluit aan op bestaande ambities van de gemeente, past bij de wijk, en geeft de jeugd wat te doen.
 8. Horeca en winkelvoorzieningen ontbreken in de visie. Kan daar niet over gezegd worden? Wat voor winkels en horeca willen we in de wijk, en hoe stimuleren we dat?
- Resumerend:

ontwikkelt hier visie op. Het informeel sporten is op het Europapark reeds aanwezig maar kan worden uitgebreid. Wij onderschrijven uw opmerking om meer verband te leggen tussen urban sports en de reeds aanwezige voorzieningen op het Europapark (sport, onderwijs, etc.) Dit geldt ook voor waterrecreatie en erkennen van het water als kwaliteit voor de openbare ruimte.

U geeft ook de wens voor meer horeca en winkelvoorzieningen aan. In de visie wordt dit met name benoemd onder het onderdeel 18-uurs dynamiek.

Als onderdeel van het programma Vief Kwartier kijken wij ook nadrukkelijk naar de wens om extra horeca en kleinschalige winkelvoorzieningen toe te voegen.

		• Meer aandacht besteden aan recreatie in de wijk, met name voor sport&spel in de openbare ruimte. • Zorg dat jullie ook in contact staan met andere gebruikers van de wijk, vooral ook de jeugd en jongeren. De wijk bestaat niet alleen uit senioren die rustig op een bankje in het park willen zitten. In tegendeel: het is een bruisende en actieve wijk.	
25	Recreatie	Het Helperpark is een prachtig, kostbaar, aangelegd park met tientallen soorten planten, bomen, bankjes en een wandel/fietspaden. Alleen er wandelt en recreëert niemand, hooguit wat hondenuitlaters, scholieren, joggers en tussen de middag kantoorpersoneel.	Fijn dat u het Helperpark waardeert. We krijgen verschillende geluiden en wensen over het gebruik. Onze verwachting is dat met de groei van het Europapark ook het gebruik van het Helperpark zal toenemen. Daar zal het afmaken van het 'rondje Europapark' ook een bijdrage aan leveren.

Verkeer

#	Onderwerp	Vraag/reactie	Antwoord
4	Knip	Maak geen knip tussen Boumaboulevard en Helperpark. Dit zorgt er namelijk voor dat ook andersom geen verkeer meer kan wegstromen > van noord naar zuid. Dit betekent dat alle auto's uit bovenliggende gebieden (bv. oosterpoort, de linie) juist over de Boumaboulevard moeten gaan of via het centrum.	Zie hiervoor paragraaf 2.2.
10	Knip	Autoluwer en Verkeersbeperking: In de huidige gebiedsvisie mis ik concrete korte termijnplannen voor het beperken van het verkeer. De geplande "knip" in de Boumaboulevard wordt genoemd, maar erbij wordt meteen aangegeven dat deze niet op korte termijn gerealiseerd zal worden. Om de verkeersoverlast te beperken, stel ik enkele maatregelen voor die op korte termijn geïmplementeerd kunnen worden: O Zwaar verkeer: Het verkeer kan vanuit het industrieterrein aan de Antwerpweg via de Bornholmstraat en Herningweg naar de Europaweg/Rondweg of via de oprit "oktonde" bij Bauhaus. Met name het zwaar verkeer leidt tot geluidsoverlast en trillingen zeker wanneer deze over brug Boumaboulevard rijden.	Zie hiervoor paragraaf 2.2. Aanvullen daarop: De Boumaboulevard en het Helperpark afwaarderen naar 30 km/h is niet mogelijk aangezien deze wegen tot de hoofdstructuur behoren waar onder andere het doorgaande busverkeer overheen gaat.

		O Snelheidsbeperkingen: Introduceer een 30 km/u zone in de Boumaboulevard om de snelheid van voertuigen te verminderen. O Snelheidscontroles: Voer af en toe snelheidscontroles uit met mobiele flitsers. O Verkeersborden: Installeer oplichtende verkeersborden bij zebrapaden, vergelijkbaar met de situatie bij de Laan Corpus Den Hoorn.	Het zebrapad bij de Boumaboulevard nabij de entree van Jumbo gaan wij beter verlichten.
14	Knip	De knip in de verkeersstructuur is ook een slecht idee. Alle bewoners in de Brander en Stoker hebben deze verbinding (Oude Stamspoor) nodig om vanuit de parkeergarage naar de Boumaboulevard of Helperzoomtunnel te rijden. NB Wij zijn ook al de enige bewoners in de stad Groningen die niet (mogen) beschikken over een bezoekerspas. Nog verdere inperking m.b.t. bereikbaarheid is voor ons onaanvaardbaar.	De oude stampspoor blijft beschikbaar als route voor auto's en fietsers. Daarbij opgemerkt dat de plek voor een mogelijke knip voor het autoverkeer nog in onderzoek is. Door een relatie te leggen met een nieuwe aansluiting tussen Antwerpenweg en Europaweg is een alternatieve route geborgd.
16	Knip	Paragraaf 3.3 Vergroten publiek domein Boumaboulevard: Ik ben tegen de 'knip' (geen doorgaand autoverkeer) van de drie (of alle) locaties op het Helperpark. Het realiseren van een aansluiting Antwerpenweg op Europaweg moet voldoende zijn. Vooral het verbieden van vrachtverkeer op het Helperpark en de Boumaboulevard zal heel veel effect resulteren. De ontsluiting vanaf de garage Stoker en Brander (180 appartementen!) loop over het Oude Stamspoor. Van daaruit moet met de auto Helpman en ook Boumaboulevard (ringweg) bereikbaar blijven.	Zie hiervoor paragraaf 2.2
17,18	Knip	De knip betreft de afsluiting van de weg Helperpark langs de mediacentrale; Hierdoor kunnen bewoners geen gebruik meer maken van de Helperzoomtunnel, die daar juist voor bedoeld is! Wij kunnen dan niet meer in het stadsdeel Helpman Hereweg komen. Ook de toegangsweg van Stoker/Brander naar de ring komt hiermee te vervallen en moet men dan omrijden via de andere kant (Bornholmstraat) waar het erg druk is. Een beperking van het vrachtverkeer zou uitkomst kunnen bieden om de drukte te ontlasten op het Helperpark en Boumaboulevard. Een rijverbod	Zie hiervoor paragraaf 2.2

21	Knip	voor zware voertuigen kan middels borden aangegeven worden voor het verbieden van vrachtverkeer. 4. Aanbrengen van een knip vanwege het vele verkeer. Als de Gemeente hier alles gaat volbouwen levert dat logischerwijs veel verkeer op. De Gemeente heeft zelf de Helperzoomtunnel aangelegd waardoor je vanuit de zuidelijke stadswijken (met name Helpman) gemakkelijker de ringweg bereiken kan via deze tunnel, dan de Verlengde Hereweg oversteken en via de Van Ketwich Verschuurlaan of de Van Iddekingeweg de ringwegen te bereiken. Dan is het toch logisch dat op deze wijze er veel meer verkeer toegelaten wordt wat er eigenlijk niet thuis hoort. Bovendien zou de tunnel niet voor vrachtverkeer gebruikt mogen worden, maar dat gebeurt wel constant. Voor ons als bewoners van deze woontorens zou die knip een regelrechte ramp betekenen met veel omrijden (waar blijft het milieuaspect?).	Door een mogelijk nieuwe aansluiting te realiseren tussen Antwerpenweg en de Europaweg zou de aansluiting tussen de zuidelijke stadswijken en het Zuid oosten van Groningen via de Helperzoomtunnel verbeterd kunnen worden. Zie verder het antwoord in paragraaf 2.2.
22,23	Knip	Ad. 3.3. Vergroten publiek domein Boumaboulevard, knip Boumaboulevard-Helperpark: De bewoners van De Stoker en De Brander zijn voor veel voorzieningen, zoals (sport)scholen, winkels, huisarts, kapper, toegang A28, enz. gericht op Helpman. Voor ons is het dus essentieel om vanuit onze parkeergarage op een snelle en vooral ook veilige manier de Helperzoomtunnel te bereiken. Als wij door de knip Boumaboulevard-Helperpark gedwongen worden gebruik te maken van de Gideonweg, brengt dat voor ons een zeer onveilige verkeerssituatie met zich mee. Er rijden dagelijks heel erg veel vrachtauto's bij PreZero in en uit en bovendien staan er langs de Gideonweg vrachtauto's, opleggers en/of containers geparkeerd. Wij zien graag dat de knip Boumaboulevard-Helperpark zo geplaatst wordt dat wij de veilige route over het Oudestamspoor kunnen blijven gebruiken.	De oude stamspoor blijft beschikbaar als route voor auto's en fietsers. Daarbij opgemerkt dat de plek voor een mogelijke knip voor het autoverkeer nog in onderzoek is. Door een relatie te leggen met een nieuwe aansluiting tussen Antwerpenweg en Europaweg is een alternatieve route geborgd. Hierbij wordt rekening gehouden met dat deze route veilig is voor doorgaand verkeer. Zie verder het antwoord in paragraaf 2.2.
24	Knip	Paragraaf 3.3: Knip Boumaboulevard-Helperpark, Optie 1) niet meer toegankelijk maken voor vrachtverkeer. Optie 2) Oude stamspoorbrug open houden voor auto's en fietsers naar de parkeergarage van onze	Zie hiervoor paragraaf 2.2.

29	Knip	appartementen omdat de toegang via de Gideonweg gevaarlijk is i.v.m. enorme drukte van vrachtverkeer bij het bedrijf Prezero. 4. Tot slot hebben wij als VVE-bestuur twijfels bij ‘de knip’ in de Boumaboulevard. De Boumaboulevard is voor onze bewoners een belangrijke route richting Helperzoomtunnel en de wijk Helpman/Groningen-zuid met alle voorzieningen, zoals het Martiniziekenhuis. De uitgang van onze parkeergarage bevindt zich aan de kant van de Gideonweg, auto’s rijden vanaf daar via de brug aan het Oude Stamspoor naar de Boumaboulevard. Deze brug is bij de oplevering van de Stoker in 2009 namelijk ook speciaal ingericht voor auto’s vanuit de Stoker en Brander. Mocht de gemeente toch een knip willen aanleggen dan kan dit wat ons betreft alléén aan de zijde Duinkerkenstraat. De Helperzoomtunnel blijft dan voor ons bereikbaar. We hopen dat de gemeente hier nog verder naar wil kijken.	Zie hiervoor paragraaf 2.2.
36		3.3. Vergroten Publiek Domein Toekomstig autostructuur Knip Boumaboulevard-Helperpark Door de weg Ring Zuid zijn er diverse op/afritten toegangswegen van de ene naar de andere wijk verdwenen. Boumaboulevard , Helperpark en Helperzoomtunnel zijn ontsluitingswegen van en naar onze wijk. Een knip beperkt de bereikbaarheid en mobiliteit van bewoners en zal ook zorgen voor meer autokilometers. Daarom is het belangrijk dat deze openbare / doorgaande wegen open blijven voor bewoners (bestemmingsverkeer) van Europapark. Daarbij wordt de druk veroorzaakt door de plannen om het gebied te verdichten, zoveel mogelijk te bouwen, recreatie en OV HUB te creeëren. De gemeente heeft hierop dus ook zelf invloed, door wellicht iets minder plannen tot uitvoering te brengen. Als er goede alternatieve routes zijn, dan zal een deel van de autogebruikers voor een andere route kiezen. Met een knip zal de verkeersdruk verschuiven naar andere kruispunten en wegen. Zijn deze hierop berekent? Eventueel doorgaande vrachtverkeer niet toe staan.	Zie hiervoor paragraaf 2.2.
35	Knip	De Gezamenlijke reactie van de bewoners van Woontoren de Stoker aan de Boumaboulevard op paragraaf 1. 3.3 ‘Vergroten publiek domein Boumaboulevard’.	Zie hiervoor paragraaf 2.2. Wij gaan nader onderzoeken of het mogelijk is op kortere termijn het

		Het realiseren van een aansluiting Antwerpenweg op Europaweg moet voldoende zijn. Vooral het verbieden van vrachtverkeer op het Helperpark en de Boumaboulevard zal heel veel effect resulteren. De ontsluitingsweg voor de garage Stoker en Brander is het Oude Stamspoor. Boumaboulevard – Helperpark en Helperzoomtunnel zijn de ontsluitingswegen van de wijk. Een knip verslechtert de bereikbaarheid van de bewoners.	zwaardere verkeer te weren op de Boumaboulevard en het Helperpark. Daarbij nogmaals opgemerkt dat de positie van de knip nog niet is bepaald en we een mogelijke knip altijd in relatie zien tot nieuwe aansluitingen tussen Antwerpenweg en de Europaweg. Zie hiervoor paragraaf 2.2 en op reactie³⁵. Ter aanvulling: de aansluiting tussen de Herningweg en de Bornholmstraat wordt heringericht om daar de verkeersveiligheid te verbeteren.
20	Verkeer	De gebiedsvisie heeft nog een lange weg tot realisatie te gaan. Er staan mooie woorden in zoals aantrekkelijk verblijfsgebied, CO2 neutraal, recreatie, sociale ontmoeting, gezond, groen en ga zo maar door. Dit is allemaal heel mooi maar hoe prettig en veilig is het als er tijdens kantooruren elke minuut meerdere vrachtwagens over de Boumaboulevard en het Helperpark denderen. Volgens de gebiedsvisie komt er de komende jaren geen verandering in, eerder een toename van verkeer. Mijns inziens is dit een slechte zaak. Er wordt ook gesproken over tijdelijke situaties die mogelijk zijn. Doorgaand vrachtverkeer al dan niet tijdelijk een andere route laten nemen is zo'n situatie, te beginnen met vrachtverkeer van jullie eigen milieudienst. Het vrachtverkeer kan via de Antwerpenweg-Bornholmstraat het bedrijfsgebied binnenkomen en verlaten, Enige aanpassingen aan de Herningweg zal er, al dan niet tijdelijk, onderdeel van moeten zijn.	
33	Verkeer	Echter....zoals ook in de gebiedsvisie wordt aangegeven, zit de huidige verkeersstructuur tegen haar grenzen. Wat ons betreft al over haar grenzen met de grote druk op de Boumaboulevard, kruising Boumaboulevard/Europaweg en kruising Herningweg/Bornholmstraat als enkele voorbeelden hiervan. In feite is de oorspronkelijke structuur gebaseerd op verkeersstromen van kantoorpersoneel en voetbalsupporters die elkaar niet dwarszitten. Immers, als er gevoetbald wordt, zitten we niet op kantoor en omgekeerd, terwijl er in de loop der jaren heel veel is bijgebouwd hetgeen gevolgen heeft voor de infrastructuur. We zien nu met regelmaat verkeersopstoppen op de toegangswegen en kruisingen. In de gebiedsvisie lezen we plannen voor	Uw opmerking over de situatie op wedstrijddagen nemen wij ter harte. In de gebiedsvisie voegen wij hier tekst over toe. FC Groningen is een belangrijke stakeholder in het gebied. Naast de ambities voor het Europapark als gemixte stadswijk moet de situatie op wedstrijddagen ook worden geborgd.

Vief Kwartier, Ohm, winkels, horeca, etc, zonder dat er iets wordt vermeld over de gevolgen die dit heeft voor de supportersstromen op wedstrijddagen. Een wat ons betreft serieus vraagstuk, waar voortdurend aandacht voor moet zijn in de planontwikkeling. Als voorbeeld noemen we de beperkte fietsenstallingsfaciliteiten en parkeervoorzieningen voor auto's op wedstrijddagen in de directe omgeving van het stadion hetgeen de gastvrijheid niet ten goede komt, maar ook de voetgangersstromen vanuit de binnenstad die nu over het fietspad richting stadion gaan. Als er meer winkels en horeca in de plint van het Viefkwartier komen, is de veiligheid van de ondernemers op wedstrijddagen een punt van aandacht. Helaas heeft de geschiedenis geleerd dat dit wel eens fout gaat.

De ontvangst van de supporters van de tegenpartij is, ook na de opknopbeurt van het gebied P4, thans volstrekt klantenvriendelijk en is niet uitsluitend de verantwoordelijkheid van FC Groningen.

Ook zien wij kansen voor het opschalen van laadvoorzieningen, aangezien elektrificeren snel toeneemt en dit goed past binnen de duurzaamheidsambitie die ook in de gebiedsvisie wordt uitgesproken. Hoe kunnen we dit gezamenlijk organiseren? We denken graag mee om dit samen te realiseren in het prachtige Europapark.

De gebiedsvisie beperkt zich tot een aantal deelgebieden van het Europapark en beschrijft één alinea over het naastliggende Winschoterdiep. Wonen en recreëren breidt zich uit op het Europapark en rukt op naar het Bedrijventerrein Winschoterdiep: een bedrijventerrein met zware categorie bedrijvigheid, genaamd Milieuboulevard. Twee uitersten naast elkaar, dat is vragen om problemen. Wij hadden daarover graag al meer visie gezien in dit stuk. In aanvulling op dit schrijven verwijzen wij naar de bijlage bij dit schrijven waarin op 15 oktober 2024 een eerste reactie is gegeven op een conceptversie van de gebiedsvisie. Graag zien wij de bevindingen en verzoeken uit dit schrijven terug in de nadere uitwerking van de gebiedsvisie. Uiteraard zijn wij bereid om hierin

Ons beeld is daarbij dat dit over het algemeen goed gaat (afwikkeling autostromen, fietsparkeren, etc.). Samen met FC Groningen zullen wij dit continue moeten monitoren. Het toevoegen van extra (wellicht tijdelijke) fietsparkeerplaatsen is daarbij een aandachtspunt.

Het afwikkelen van het autoverkeer op wedstrijddagen is een blijvend punt van aandacht. Zeker 1 a 2 uur voor en na de wedstrijd is het druk. Ons beeld daarbij is niet dat aanpassing van verschillende kruisingen noodzakelijk is.

U benoemt verder de ontvangst van de uitsupporters. Wij hebben juist wel het beeld dat dit gebied veel gastvrijer en vriendelijker is geworden. Het ontwerp is ook in samenwerking met FC Groningen tot stand gekomen. Op dit moment is nog een aantal tijdelijke maatregelen van kracht (zoals extra prikkeldraad op hekken) maar hier komt een andere definitieve oplossing voor. We blijven graag in gesprek over verdere verbeterpunten.

25 Fietsroute

mee te denken omdat we met elkaar allerlei kansen zien om – in aansluiting op de thema's in de gebiedsvisie – meer uitstraling te geven aan het Europapark. Toevoegingen kunnen liggen op het vlak: sport, gezondheid, vergroening, voetbalbeleving, gastvrijheid, mobiliteit, historie, veiligheid, etc. Graag gaan wij met jullie hierover in gesprek. Toch al met al een mooi visiedocument met een aantal punten die serieuze aandacht verdienen, willen we het Europapark voor iedereen, ook in de toekomst aantrekkelijk houden.

Hieronder wat opmerkingen en vragen over Gebiedsvisie Europapark. Als je een poosje bij het fietspad langs de Bornholmstraat staat, zal je zien dat er amper fietsers langs komen. Het is namelijk geen doorgaande route, alleen wat bestemmingsverkeer maakt hier gebruik van. Woon je nu in de Wijert of Helpman dan kan je prima via de Antwerpenweg naar de Bornholmstraat. Dus waarom er nu ineens een paar honderd meter verderop nog een fietspad moet komen is volkomen onduidelijk. Wat wel duidelijk is dat je een afgelegen en lage tunnel op je pad tegenkomt en hoe dan ook voor problemen gaat zorgen. Blijkbaar moeten de bewoners van de torens nu omrijden om bij de ring te komen. Kortom een niets toegevoegde miljoenen investering die alleen maar problemen en overlast veroorzaakt.

De fietsroute langs de zuidoostzijde van de Euroborg is een ontbrekende schakel tussen de zuidelijke stadswijken en het bedrijventerrein zuidoost. Op termijn willen we deze verbinding doortrekken richting Meerstad. De route is een langgekoesterde wens vanuit diverse stakeholders, zoals bijv. de bedrijvenvereniging zuidoost. Daarnaast trekken we met de herinrichting de parkomgeving van het Helperpark door naar de oostzijde van de Euroborg. Hiermee voegen meer verblijfskwaliteit en fiets/wandel routes toe aan de omgeving. Ook creëren we met de vergroening een meer gastvrij ontvangstgebied voor de uitsupporters van FC Groningen. De werkzaamheden brengen inderdaad enige hinder met zich mee, maar blijven beperkt tot een korte periode.

7	Fietsbrug CPO-gebied/koelarm	De plannen voor de aanleg van een brug zie ik als bezwaarlijk. Er zijn, in mijn beleving voldoende mogelijke verbindingen tussen Europapark en het centrum. Het stuk groen dat zal verdwijnen, op de plek waar de brug staat ingetekend, is van grote meerwaarde voor mens en dier, waaronder de ijsvogel.	Zie hiervoor paragraaf 2.3.
15	Fietsbrug CPO-gebied/koelarm	Op 4 juli 2022 hebben we onze visie al gegeven in de vorm van een protestbrief, over de mogelijke komst van een brug over de koelarm bij het Europapark. Hierbij herhalen we onze zienswijze zoals verwoord in de brief van 4 juli 2022. Daarin is voor ons niets veranderd. De brief met bijlage sturen we mee met dit bericht. lijst met bewoners die protestbrief en de daarin verwoorde zienswijze ondersteunen.	Uw zienswijze is bekend en eerder gedeeld. Zie hiervoor paragraaf 2.3.
30	Fietsbrug CPO-gebied/koelarm	Ik ben tegen een brug (voetgangers en fietsersbrug) over de voormalige koelarm. Met mij ook een groep bewoners in de directe omgeving van de locatie. Wij hebben dit 4 juli 2022 aangegeven en 30 september 2024 middels met de gemeente besproken. Zie hieronder het schrijven "Protest idee brug" en "Bijlage 29 09 24 protestbrief" Datum: 4 juli 2022 Onderwerp: Protest idee en mogelijke realisatie van voetgangers/fietsbrug over de voormalige koelarm. De gemeente heeft 15 juni een informatieavond voor bewoners in en rond Europapark georganiseerd waarbij ideeën en plannen betreffende toekomstige ontwikkelingen in en rond Europapark werden gedeeld. Een week voor tijd hebben we een brochure ontvangen met puntsgewijs een opsomming van de onderwerpen waarover de gemeente in meer of mindere mate informatie wilde delen. Allereerst willen wij graag aangeven dat ook in onze ogen Europapark een prachtige wijk gaat worden, dit is een belangrijke reden waarom wij er ook zijn gaan wonen! Grote zorgen maken wij ons over het idee van de gemeente een brug over de voormalige koelarm evenwijdig aan het Winschoterdiep en in het verlengde van de kade te maken. Het is ons als omwonenden van deze locatie echter nog onduidelijk of het om een concreet plan gaat of dat hierover nagedacht wordt. Onder het kopje "1- Rondje Europapark" wordt in de aangeleverde brochure in het belang van de uiteindelijke groen-recreatieve structuur de wens uitgesproken een loop/ fietsbrug tussen het CPO-gebied aan de Eelkemastraat en het	Zie hiervoor paragraaf 2.3. Het is niet ons beeld dat nieuwe routes in de openbare ruimte of nieuwe voetgangersbruggen tot onacceptabele overlast leidt. Het aspect geluid is zeker een aandachtspunt. Dat geldt in brede zin. Wij zoeken een goed evenwicht tussen verblijven in de openbare ruimte versus de woonkwaliteit van woningen.

Enexis-gebied te ontwikkelen. Als omwonenden zijn wij geschrokken van het idee dat op deze karakteristieke plek onderzocht wordt een fiets/voetgangersbrug in de toekomst te realiseren. Naar aanleiding van de informatie in de brochure hebben wij als omwonenden (de kade en de koelarm) elkaar een avond voor de informatieavond opgezocht en terplekke aan het einde van de kade bij het begin van de voormalige koelarm met elkaar besproken wat wij er van vinden. Dit hebben wij allereerst individueel op de informatieavond de gemeente laten weten. Het lijkt ons goed om dit ook nog in overzicht met de gemeente te delen, voordat de plannen definitiever worden gemaakt. Het is duidelijk dat er grote weerstand is van de directe omwonenden! Onze redenen om hier tegen te zijn: 1 – de ruimtelijke kwaliteit van het open water 2 – de ecologische kwaliteit van de plek 3 – de geluids-aantrekkende werking 4 – de onwenselijke route voor voetbalsupporters 5 – waardevermindering woningen aan de kade en koelarm 6 – stedenbouwkundig is andere info aan omwonenden gegeven 7 – mogelijk verkeersonveiligheid indien fietsverbinding 8 – mogelijk aantrekkende werking om van brug te springen 9 – mogelijk hindernis boten en zwemmers beeldverstoring onrust geluidsoverlast vandalisme gevoelig waardeverminderend verkeerde informatie onveilig onveilig hindernis 10 er is een variant op dit voorstel mogelijk alternatief 1 – de ruimtelijke kwaliteit van het open water beeldverstoring De voormalige koelarm van de energiecentrale is een aftakking van het Winschoterdiep en vormt een waardevolle historische als ook ruimtelijk een bijzondere locatie. Daarnaast biedt de grote waterpartij een grote lege plek van grote landschappelijke waarde. 2 – de ecologische kwaliteit van de plek onrust Vergroenen van de stad is een belangrijk thema! Dat is hier nu aanwezig middels de groene oevers met aan de noordwest kant natuurlijke bosschages rijk aan dieren en planten. De groene opstanden vormen een balans met de bebouwde overkanten. Vanuit de Linie kijk je vanuit de straten uit op de bosschages aan de overkant van het Winschoterdiep. En ook vanuit de woningen aan de Eelkemastraat kijk je uit op een groene weelderige biotoop. De natuurlijke uitstraling van deze plek wordt verstoord als een brug met fiets en

voetgangersverkeer hier over het water dwars doorheen gaat. Deze verkeers-aantrekkende brug staat er niet alleen tijdens de zomer wanneer er ook recreatief gebruik van de open plek wordt gemaakt, maar ook in de rest van het jaar waarin zij de biotoop verstoort. 3 – de geluids-aantrekkende werking geluidsoverlast Grote wateroppervlakten weerkaatsen het geluid in extreme mate. Als er in de zomer avond om 23.00 uur nog gezwoommen wordt en mensen praten op een normale volume met elkaar dan is dat in de hele omgeving te horen. Dit is een voorbeeld hoe geluids-weerkaatsend deze plek is op een rustig moment. Tijdens de zomerperiode zal deze brug als speelobject voor kinderen worden gebruikt. Ze springen er van af; hoe meer borden, hoe vaker ze er van af springen. Dat gaat gecombineerd met veel gegil. (Wij hebben de gemeente hier nog nooit op zien handhaven). Afgezien van de drukke zomermaand, waarbij het wenselijk is de waterrecreatie zoveel mogelijk te spreiden in de wijk, leveren fietsers, brommers en voetgangers natuurlijk ook geluidshinder buiten de drukke zomermaand, mogelijk tot diep in de nacht. Los van de voetbalsupporters die zich uiteraard als FC Groningen supporter als enige in het land heel stil houden. 4 – een onwenselijke route voor voetbalsupporters vandalisme gevoelig Wij zijn tegen een route voor voetbalsupporters langs onze woningen, door onze buurt. Dit levert veel overlast op. Nu het niet onderdeel is van een doorgaande route, komen de supporters ook nauwelijks in de buurt. 5 – stedenbouwkundig is andere info aan omwonenden gegeven verkeerde informatie In de totstandkoming is het CPO woningbouwplan destijds ontworpen aangrenzend een openbare ruimte aan de kade zonder doorgaand verkeer. Met de oriëntatie, openheid en toegang tot deze woningen is hier rekening mee gehouden. Aan het einde van de kade is een terras door de gemeente ontworpen. Hierbij is nooit gesproken over een mogelijke fiets/ voetgangers verbinding als verbinding naar de overkant. Vanuit de CPO De Nieuwe Linie is nog meebetaald aan de realisatie van dit waterterras. Bestemmingsplan technisch is een dergelijke verbinding niet mogelijk. 6 – waardevermindering woningen aan de kade en koelarm waardeverminderend Wij voorzien een

waardevermindering van de woningen aan de kade en aan de koelarm bij een eventuele realisatie van het idee van de brug. Dit heeft uiteraard te maken met de 9 andere benoemde punten en de knowhow die de bewoners hadden c.q. konden hebben ten tijde van planontwikkeling en aanschaf woning. 7 – mogelijk verkeersonveiligheid indien fietsverbinding onveilig De inrichting van het nu aanwezige straatprofiel voorziet niet in een mogelijke veilige fietsverbinding. Tevens grenst de kade zone aan een woonerf waarbij het voor kinderen niet te traceren is dat kindvriendelijke woonerf bij de gevels aan de kade op houdt. De recreatie aan het water heeft ook haar onvoorspelbaarheid aan bewegingen die doorgaande fietsbeweging niet veilig maakt. Er is ruimte voor de woningen nodig waar niet gefietst kan worden en wat meer voor de voetganger/ eigen gebruik is ingericht. De aanwezigheid van groen aan de kade blijft ook belangrijk. Een afvaardiging van kadebewoners is reeds met de gemeente (stadsdeelbeheerder Zuid) in gesprek voor verbetering van de inrichting van de kade en verbetering van het beheer hiervan. Zonder doorgaand verkeer zou het zoals het nu is eigenlijk als een mix tussen shared space (voetganger en de langzame fiets) en woonerf (spelende kinderen) gezien kunnen worden waarbij de bezoeker te gast is. 8 – mogelijk aantrekkende werking om van brug te springen onveilig De bestaande brug over het Winschoterdiep is mede door het CPO en omwonenden betaald voor een betere ontsluiting. Dit was destijds in planontwikkeling samen in wederzijds belang tot stand gekomen. Deze brug heeft echter wel bewezen dat het, ondanks de vele verbod bordjes, tevens een speelobject voor kinderen is waar ze gillend vanaf kunnen springen. Deze ongewenste oncontroleerbare onveilige situatie is in onze ogen voor een brugverbinding die ongeveer 2,5 keer zo lang is dan de brug over het Winschoterdiep niet gewenst. 9 – mogelijk hindernis boten en zwemmers hindernis Afhankelijk de uitvoering van het idee van de brug is er mogelijk hinder te verwachten voor zwemmers en sloepjes met een doorvaart hoogte van 75cm. 10 er is een variant op dit voorstel mogelijk alternatief Met een mogelijk aantrekkelijke variant waarbij het open karakter van het water behouden kan blijven kan de doelstelling in belang van de

uiteindelijke recreatieve structuur ook gerealiseerd worden met behoud van de woonkwaliteit van de woningen aangrenzend dit gebied. De hoge realisatiekosten voor de brug (zeer grote overspanning, diep water) kunnen dan worden ingezet voor de groenkwaliteit van de alternatieve route. Ons voorstel is de verbinding “begin Eelkemastraat – Winschoterdiep (straat rond My Office) – Europaweg” nadrukkelijker in beeld te brengen in de gewenste variatieloop en fietsroute als één van de mede aantrekkelijk te maken routedelen van de urban trail. Er is veel groen aanwezig, o.a. het groene parkje voor My Office, wat gemakkelijk geïntegreerd kan worden in een nieuwe aantrekkelijke verbinding richting het water van het Winschoterdiep en richting de stad. Een groot deel van de toekomstige bewoners kunnen dan ook hierlangs een korte fietsroute richting stad nemen. Dit ontnemt dan de druk van de doorgaande fietsroute aan de zuidwestkant van het Winschoterdiep. Groningen is vooruitstrevend op het vlak van duurzame groene transformaties van bestaande stadsdelen maar geeft daarbij de wijk en de mensen die daarin wonen ook altijd een belangrijke stem in ontwikkeling. Dat daarbij individueel belang/ collectief belang en algemeen belang in strijd met elkaar kunnen zijn is bekend. De vraag is hoe alle belangen tot een optimale mix kunnen komen waarbij iedereen trots op de plek als onderdeel van de stad kan zijn. Graag gaan wij hierover in gesprek en willen we meedenken over een passender oplossing. Namens (kade en koelarm) omwonenden van de gedachte locatie van de brug

34 Fietsbrug CPO-
gebied/koelarm

Er staat een fiets/wandelbrug ingetekend over het water van de zwaaihoek naar de Menzis. Het is zonde om daar een brug te plaatsen want dat haalt de openheid, zichtlijnen en ruimtelijkheid van het gebied naar beneden. Het heeft mijns inziens geen toegevoegde waarde. Als er dan toch een pad moet komen, waarom dan niet door de tuin van Menzis daar fiets en loop je door het groen en heb je genoeg verbinding met de wijk om een rondje te maken.

Zie hiervoor paragraaf 2.3.

37 Fietsbrug CPO-
gebied/koelarm

Met veel plezier wonen we aan De Linie sinds 2006. De wijk wordt alleen maar mooier. Met de voorliggende gebiedsvisie Europapark heeft de gemeente de intentie uitgesproken om de wijk alleen nog maar fraaier een

Fijn dat u vindt dat de wijk steeds mooier wordt. Zie voor uw reactie paragraaf 2.3.

leefbaarder te maken. Geweldig. Echter op 1 punt heb ik zorgen en daarom wil ik van de gelegenheid gebruik maken om hier een bezwaar voor in te dienen. In de plannen wordt gesproken over het aanleggen van een voetgangersbrug op de positie van het begin van het verlengde winschoterdiep over de koelwaterarm. Dit om een wandelrondje te kunnen maken. Ik heb hier bezwaren tegen. Vanuit Esthetiek: Een extra brug, hoe slank gedetailleerd ook. Zal altijd een visueel obstakel zijn in het blikveld richting de koelarm en het menselijke kantoor. Juist de verbreding van het kanaal op deze plek zorgt voor ruimte en heeft kwaliteiten. Vanuit Verkeerskundige bewegingen: De brug wordt voorgesteld als een voetgangers brug echter zal deze zeker uitnodigen tot fietsverkeer dat qua snelheid en drukt minder wenselijk is. Om een voetgangers brug volgens het toegankelijkheidsconcept van Universal Design (geen uitsluiting) zal dit nagenoeg inhouden dat het een voor fietsers goed toegankelijke brug gaat worden. Vanuit de maatvoering: De brug zal een bijzonder grote overspanning moeten maken in vergelijking tot andere bruggen in de directe omgeving. Dit grote gebaar past niet bij de schaal van de woonwijk. Vanuit kostenoverweging: De brug is door zijn grote overspanning en aansluitingen op beide kade erg kostbaar. Vanuit een ecologisch standpunt zal het aanleggen van brug met zijn aansluitingen aan de natuurlijke oever aan de kant van My office een behoorlijke impact hebben. Bevers, ijsvogels, futen en aalscholver, verblijven daar als mede vele bijzondere water planten. Als alternatief vraag ik of een brug of stap stenen vlak voor de trap aan de zijde van de Menzis overwogen kan worden. Deze kan juist een mooie route vormen vanuit het park langs het facilitair gebouw op het terrein van het voormalige Enexis gebouw en richting het braakliggend terrein en aansluitend op de Eelkemaheerd. Of helemaal geen brug en dan maakt men een gezond ommetje om.

Euroborg en omgeving

#	Onderwerp	Vraag/reactie	Antwoord
3	Fietsbrug torens	I am generally in favour of your plans, thank-you. I only have a few thoughts: I'm not quite sure of the consequences of the proposed cycle bridge connecting the towers and the park, but I think on balance this is probably a good idea.	Zie hiervoor ook paragraaf 2.1.3
6	Veranderingen in en rond Stoker en Brander	Ik woon aan de boumaboulevard in de Stoker en wil protesteren tegen de plannen die gepland zijn rond om onze flat. U vraagt toelichting op mijn bezwaar betreft de herinrichting bij de Euroborg Volgens de plannen zou voor de beide flats langs een soort van voetpad komen, dus aan de kant van het winschoterdiep en het gebouw. Ik zie hier het nut niet van in. Trekt nog meer landloperij aan. Er liggen nu al regelmatig mensen op de trap voor de Euroborg. En een derde flat zou mijn uitzicht behoorlijk belemmeren Hopelijk heb ik mijn bezwaar nu duidelijk omschreven.	Hiervoor verwijzen we naar paragraaf 2.1.2. De suggestie om een wandelpad voor de torens langs te realiseren halen we uit de visie.
8	Veranderingen in en rond Stoker en Brander	Wat moet er allemaal nog gebeuren voordat deze visie een concreet project wordt? *Beter: wat moet/kan er gebeuren waardoor deze visie in de prullenbak kan belanden? *is er geacht aan een compensatieregeling voor bewoners zijkant Stoker? (vrij uitzicht over Winschoterdiep naar Martinitoren wordt compleet belemmerd door bouw 3e woontoren) *Komt er een compensatieregeling voor waardedaling appartementen zijkant Stoker (zie 3e punt) *Hoe kan gemeente beslissen over invulling ruimte van particulier bezit? (volgens visie zou onderste ruimte van Stoker/Brander benut moeten worden voor bepaalde activiteiten) *Wie bedenkt er zulke belachelijke plannen? (extra brug/wandelpad pal voor woningen langs, bouw 3e woontoren, invulling ruimten in Stoker/Brander)	Zie hiervoor paragraaf 2.1. Aanvullend daarop: voor eventuele nieuwe bebouwing zouden meerdere stappen zorgvuldig doorlopen moeten worden zoals een wijziging van het omgevingsplan.
9	Wandelpad langs Stoker en Brander	Heel leuk bedacht maar ik moet toch een bezwaar maken, ik woon in het souterrain balkon hoogte is 155 cm men kan zo bij mij naar binnen kijken weg privacy. Geeft mij als alleen staande man van 73 een heel onveilig gevoel. En een waarde vermindering van mijn woning.	Zie hiervoor paragraaf 2.1.2
10	Veranderingen in en rond Stoker en Brander	Kolenmuurkavel en Omgeving Kolenpark: Het is belangrijk om te benadrukken dat de omgeving van Euroborg, Kolenpark en het Oude Winschoterdiep ook een woonwijk is. Er dient een balans gevonden te	Zie hiervoor paragraaf 2.1 We zijn het met u eens dat er balans moet zijn tussen reuring en

	worden tussen recreatie en wooncomfort. Hoewel recreatieve voorzieningen zeker waardevol zijn, brengen deze ook (geluids)overlast met zich mee. Vergeet hierbij niet dat de omgeving Euroborg en Oude Winschoterdiep een versterkte akoestische werking hebben. Enkele voorbeelden van bestaande recreatieve invullingen die met name in de zomerperiode overlast veroorzaken zijn: O Voetbalveldje: Dit veldje zorgt regelmatig voor geschreeuw tot laat in de avond. Het zou helpen om na 21:00 uur geen voetbalactiviteiten meer toe te staan. O Picknickbanken: Hoewel aantrekkelijk, trekken deze in de avond vaak hangjongeren aan, wat leidt tot overlast en vervuiling. O Zomerse recreatie: Op warme dagen verandert het gebied al snel in een recreatieplas, met bijbehorende overlast zoals schreeuwen, muziek, BBQ's en rommel. De extra brug die wordt voorgesteld lijkt weinig toe te voegen aan de wijk en kan zelfs leiden tot meer overlast door springende schreeuwende jongeren, zoals nu ook gebeurt bij de fietsbrug bij het Nanninga pad.	rust. Het Europapark is echter wel een stadswijk met steeds meer bewoners van allerlei leeftijden die soms ook voor (geluids-)overlast zorgen. Dat kunnen we ook in het Europapark niet helemaal voorkomen.
11,12	Wandelpad langs Stoker en Brander Ik maak ernstig bezwaar tegen het aanleggen van een wandelpad langs de gevels van de Brander en de Stoker. Dat tast de privacy, rust en veiligheid aan van alle bewoners, vooral op de lager gelegen etages. Bovendien is het inbraakgevoelig en is er een verhoogde kans op overlast, zoals elders rondom de beide torens reeds het geval is. Ik vraag u dan ook met klem dit plan te schrappen uit uw Gebiedsvisie Europapark. Aanleg fiets/loopbrug in principe geen bezwaar en maak een wandelpad via de omloop achter de beide torens, zodat dat gebied aantrekkelijker wordt.	Zie hiervoor paragraaf 2.1.2
13	Veranderingen in en rond Stoker en Brander Allereerst dank voor de mogelijkheid om te reageren op het plan. Veel aspecten van de visie kan ik onderstrepen. Maar ik beperk me nu tot de zaken waar ik het niet mee eens ben. 1. Nog een toren erbij. Ik begrijp dat er gebouwd moet worden, maar op deze plek? Ik zie liever dat de trappen veel beter onderhouden worden. Nu groeit het onkruid weelderig en zelf boompjes komen tussen de traptreden omhoog. Het zou mooi zijn dat de gemeente en de provincie alles in het werk stellen om Prezero weg te krijgen. In het verleden zijn er de nodige fouten gemaakt bij het verlenen	Zie hiervoor paragraaf 2.1 Aanvullend daarop: we zijn bekend met de overlast die het werk van PreZero met zich meebrengt. Het bedrijf heeft de afgelopen periode diverse wijzingen in de bedrijfsvoering doorgevoerd die geluidsoverlast

		van vergunningen, het handhaven van regels en dergelijke. Het bedrijf geeft veel overlast en zware industrie past totaal niet in dit gebied. Op die plek zou prima gebouwd kunnen worden en dan kan het nu braakliggend terrein er tegenover ook worden bebouwd. 2. Een doorlopend wandelpad langs het water bij de woontorens is een slecht idee. Het komt tegen de woontorens aan en is dan gesitueerd pal onder de balkons. Wij als bewoners zullen veel lawaaioverlast gaan ondervinden aangezien het geluid tegen de gevel omhoog gekaatst en versterkt zal worden. 3. Een clubhuis realiseren in het souterrain van de woontoren. Een bizar idee. Het gebouw is eigendom van de bewoners en de appartementen kunnen niet zo maar worden opgeëist door derden. Het kan niet zo zijn dat niet-bewoners zomaar gebruik kunnen gaan maken van onze ruimtes. Dit is werkelijk een super slecht idee.	verminderen. Hierover heeft het bedrijf omwonenden geïnformeerd. Die beweging wil PreZero doorzetten met een nieuws soort shredder. Op de kortere termijn is dat wat ons betreft de verstandige route. Het bedrijf verhuizen is een zeer complexe en kostbare opgave die vele jaren in beslag zou nemen. Daar zijn op dit moment dan ook geen concrete plannen voor.
14	Veranderingen in en rond Stoker en Brander	De souterrains in de flats Brander en Stoker zijn eigendom van de beide VVE's. Daar hebben de gemeente of andere partijen geen zeggenschap over. We hebben sowieso geen behoefte aan een clubhuis/vereniging onder in de flats. NB De brandweer wil trouwens deze ruimtes helemaal 'kaal' houden in verband met brandgevaar. Een eventuele extra brugverbinding tussen Helperpark en Euroborg is ook geen goed idee. Tussen de Brander en de Stoker zit trouwens ons ketelhuis en denk aan de geluidsoverlast bij een nieuwe brug. Gevaar voor hangplek van jongeren en beschutte plaats voor drugsdealers. Slecht idee. Denk ook aan veiligheid en overlast tijdens voetbalwedstrijden. Wij willen ook geen derde nieuwe woontoren. Bewoners van de Brander en de Stoker (zeker de lagere wooneenheden) hebben dan geen uitzicht meer over de stad. Verder heb je weer jaren overlast van bouwactiviteiten, heien, et cetera. Er is al veel asfalt en beton bij de Euroborg, we zien liever meer groen.	Zie hiervoor paragraaf 2.1.
16	Veranderingen in en rond Stoker en Brander	Paragraaf 4.4 De Euroborg en omgeving: Ik ben tegen een nieuwe brugverbinding tussen Helperpark en Euroborg (tussen Stoker en Brander). Er is op de omloop haast geen mogelijkheid om groen aan te planten en dan verdwijnt nu ook deze groenstrook (talud tussen Stoker en Brander) inclusief een paar bomen! Versteende omgeving met veel hitte stress. Tussen Brander en Stoker komt dan een trap constructie met zitelementen	Zie hiervoor paragraaf 2.1.

		om mensen uit te nodigen hier te verblijven (meer reuring). Dit voor de bereikbaarheid van deze brug. Hierdoor wordt ook een hangplek voor jongeren gecreëerd. En hoe zit het met de Sociale Veiligheid, vooral 's avonds laat.	
17,18	Veranderingen in en rond Stoker en Brander	Onze reactie/visie als bewoners van het Europapark (Stoker/Brander torens) betreft de recentelijk gepresenteerde plannen: 1. Appartement bij de Kolenmuur; Onze visie als bewoner lijkt deze locatie erg onlogisch omdat de ruimte en zichtlijnen behoorlijk ingrijpend veranderd, ook vanuit onze appartementen. Qua veiligheid t.a.v. grote getale aan mensen tijdens een wedstrijd van FC Groningen, waar het merendeel komt en gaat via het grote voorplein en langs de Kolenmuur, wordt de beweegruimte ernstig beperkt. Dit gaat ten koste van de veiligheid van bezoekers en omwonenden. De zichtlijn vanaf de Boumaboulevard naar o.a het stadion en de bioscoop zullen nog meer worden beperkt. Het stadion is nu al bijna niet zichtbaar door het Alfa college. De Kolenmuur zelf is een gedenkteken van de oude locatie. Deze is ook mooi begroeid met planten aan 1 zijde. De andere zijde staat de Kolenmuur mooi als herinnering. Dit willen we graag zo houden. De visie van de stedenbouwkundigen is eenzijdig t.a.v. de meningen van onze woonomgeving. Er wordt iets bedacht zonder te luisteren naar de bewoners, in de ontwerpfase. Oftwel waar ligt de behoefte van de bewoners ipv enkel de visie van stedenbouwkundigen 4. Loopbrug tussen Brander en Stoker. Wij zien het nut hier niet van in en is verspilling van geld en tijd. Er zijn meerdere bruggen waar nu ook zonder problemen gebruik van gemaakt wordt. De meerwaarde ontbreekt naar onze visie.	Hiervoor verwijzen we u naar paragraaf 2.1.3 (brug) en 2.2.4 (mogelijk nieuw bebouwing) daarin gaan we uitgebreid in op alle punten die u noemt.
19	Wandelroute bij Stoker en Brander	Plan Winschoterdiep Boumaboulevard Specifiek woontorens Stoker en Brander Met geen van de drie opties ben ik het eens. Het tast in zeer ernstige mate mijn PRIVACY en VEILIGHEID aan. Hoe een continue wandelroute (rode markering) langs het water ? Nooit meer een schuifpui open opgesloten in je eigen huis . Optie heroverweging souterrain woningen hoe dan (mensen uitkopen) heb er geen antwoord op gekregen. Ook de overlast zal toenemen ,met een verbindingsbrug. Brugspringers ondanks een verbodsbord. Privacy weg als je op het terras zit. Met mooi	Zie hiervoor paragraaf 2.1 Aanvullend daarop : we zijn het met u eens dat er balans moet zijn tussen reuring en rust. Het Europapark is echter wel een stadswijk met steeds meer bewoners van allerlei leeftijden die soms ook voor (geluids-

		weer hoor je nu al de krijssende kinderen bij de vissteiger. Ook hebben we in het verleden al een stadsstrand gehad met de nodige overlast. Conclusie slecht plan.	)overlast zorgen. Dat kunnen we ook in het Europapark niet helemaal voorkomen.
20	Brug Helperpark en Euroborg	Een ander punt lees ik in punt 4.4 De Euroborg en omgeving. Er worden drie mogelijkheden genoemd, in alle drie zie ik een brug tussen het Helperpark en de Euroborg. Als hier een brug komt zal het Helperpark (groen kant) overladen worden met geparkeerde fietsen en afval met schade aan het groen tot gevolg.	Zie hiervoor paragraaf 2.1.3.
21	Veranderingen in en rond Stoker en Brander	Ik maak bezwaar tegen de volgende punten: 1. De loop/fietsbrug uitkomend tussen de Stoker en de Brander. Dit levert alleen maar mensen op die hier niks te zoeken hebben en alleen verder overlast bezorgen aan ons als bewoners. Bovendien komt de brug vanuit een z.g. eco-zone waar geen verlichting is. Hierdoor wordt het nog onveiliger dan het nu al is. Bovendien zijn al zoveel bruggen aanwezig om het Oude Winschoterdiep over te steken, dus waarom dan nog eentje die vlakbij de brug komt te liggen van het Oude Stamspoor. Dit is echt weggegooid geld en voor ons nog meer ellende. 2. Rondje Euroborg, tegen ons gebouw aan. Dit levert voor de bewoners van -2 ernstige overlast. Je kan dan zo op het balkon klimmen of de huizen binnendringen via het balkon. Als de Gemeente Groningen de onderste verdieping zou uitkopen, dan maakt de Gemeente deel uit van de VvE, met alle consequenties van dien. Als het de bedoeling is om een vlonder aan te leggen en die verbind met het gebouw, heeft u 2/3 meerderheid nodig van de Algemene Leden Vergadering om uw doel te bereiken (kansloos). Maar het grootste bezwaar is de overlast. Geluid ga je heel snel horen tot de bovenste verdieping wat er zijn dan geen belemmeringen om het geluid tegen te houden. Bovendien is het hier geen pretpark, maar een woongebied waar een deel van uw inwoners wonen! 3. We maken groot bezwaar tegen nog een flatgebouw naast de Stoker. Het is hier al zo groenloos en op deze manier draagt u zo bij aan verstening van dit woongebied. Bovendien: nog veel meer verkeer met alle overlast van dien. Waar worden al die auto's geparkeerd dan? Nog een parkeer garage erbij? En hoe wil je dit allemaal organiseren tijdens de voetbalwedstrijden? Waar moeten dan de werklui die voor de inrichting van de woningen zorgen nog	Zie hiervoor paragraaf 2.1. Aanvullend daarop: we zijn het met u eens dat er balans moet zijn tussen reuring en rust. Het Europapark is echter wel een stadswijk met steeds meer bewoners van allerlei leeftijden die soms ook voor (geluids-)overlast zorgen. Dat kunnen we ook in het Europapark niet helemaal voorkomen.

		parkeren? De Gemeente is al in staat via hun BOA's te bekeuren bij de Stoker en de Brander als er mensen noodzakelijk hun gereedschap busjes op de omloop parkeren! Wij mogen werkelijk niks in deze buurt, terwijl de Gemeente wel van alles bedenkt, maar houdt geen rekening met ons als bewoners van dit gebied.	
22, 23	Veranderingen in en rond Stoker en Brander	Ad. 4.4. De Euroborg en omgeving, -Allereerst willen wij reageren op de plannen voor de herprogrammering van de souterrainwoningen in De Stoker en De Brander (blz. 66). De woontorens, inclusief het souterrain, zijn eigendom van de eigenaren en niet van de gemeente. Het lijkt ons zeer ongepast dat de gemeente plannen maakt voor ons eigendom. -De nieuwe brugverbinding tussen het Helperpark en Euroborg is in onze ogen totaal overbodig en zonde van het geld. Er zijn al twee bruggen dicht bij elkaar, nl. de brug in het Oudestamspoor en de brug in de Boumaboulevard. Ook leven er in de wallen van het Winschoterdiep veel bijzondere vogels, zoals het ijsvogeltje. Een brug op deze plek levert een grote verstoring van deze fauna op. Bovendien zal het gebruik van deze brug tijdens voetbalwedstrijden en andere evenementen in/rondom het stadion heel veel overlast gaan veroorzaken voor de bewoners aan de westkant van De Brander en oostkant van De Stoker. Tot slot willen wij opmerken dat zich in de ruimte tussen de twee woontorens onze stookruimte bevindt en daarvoor geldt hetzelfde als voor het souterrain: het is eigendom van de BAM en niet van de gemeente. Om deze reden, maar ook vanwege overlast, lijkt het ons zeer ongepast om hier plannen voor te maken zoals op blz. 67. -De continue wandelroute langs het water ziet er zeer aantrekkelijk uit, maar ook hierbij vrezen wij voor overlast voor de bewoners van De Stoker en De Brander. Bovendien zal deze boardwalk op langere termijn een zeer prijzige voorziening zijn qua onderhoud, veiligheid, enz. -We begrijpen dat de gemeente Groningen in de komende jaren meer woningen moet bouwen, maar of dan een derde woontoren op die plek daarvoor een oplossing is? Het lijkt ons uiterst ongewenst i.v.m. de nog grotere bewoners- en gebruikersdruk in dit gebied: bijv. parkeren, toegang tijdens wedstrijden, overlast van supporters, uitzicht vanuit De Stoker en De Brander, enz. Met de komst van een derde woontoren ontstaat er nog meer	Zie hiervoor paragraaf 2.1 Aanvullend daarop: we zijn het met u eens dat er balans moet zijn tussen reuring en rust. Het Europapark is echter wel een stadswijk met steeds meer bewoners van allerlei leeftijden die soms ook voor (geluids-)overlast zorgen. Dat kunnen we ook in het Europapark niet helemaal voorkomen. De zorgen over een verslechtering van het windklimaat begrijpen we. In een eventueel vervolgonderzoek zal windklimaat een belangrijk aandachtspunt zijn, waarbij het toevoegen van extra bebouwing juist ook kansen kan bieden om het windklimaat in de omgeving te verbeteren.

verkeersdrukte en druk op de infrastructuur. Dit kan leiden tot gevaarlijke situaties voor voetgangers, fietsers en hulpdiensten. Verslechtering van het windklimaat: Reeds nu ervaren bewoners een hevig en oncomfortabel windklimaat rondom de bestaande torens, met gevaarlijke windtunnels en valwinden bij entrees en looproutes. Een derde woontoren zal dit probleem verergeren, waardoor verblijven in de buitenruimte nog onaangener en in sommige gevallen zelfs onmogelijk en onveilig wordt. Dit betekent een aantoonbare verslechtering van het leefklimaat en kan niet worden genegeerd in de besluitvorming.,

24	Veranderingen in en rond Stoker en Brander	Paragraaf 4.4: Boardwalk appartementen De Brander en De Stoker. Slecht idee, is een dure oplossing en zal overlast en lawaai veroorzaken voor de bewoners op de onderste verdiepingen. Plintgebouw: let op toegankelijkheid van vuilnisophaaldienst, ambulance, brandweer, pakketdiensten, laden/lossen van bewoners, verhuishagens en campers. Souterrain: Zeer slecht idee, deze ruimte is eigendom van de VVE van de De Brander en van De Stoker. Het toelaten van willekeurige bezoekers geeft lawaai-overlast en de onveiligheid neemt toe.	Zie hiervoor paragraaf 2.1.2.
25	Veranderingen in en rond Stoker en Brander	Dan het Helperpark. Het is een prachtig, kostbaar, aangelegd park met tientallen soorten planten, bomen, bankjes en een wandel/fietspaden. Alleen er wandelt en recreëert niemand, hooguit wat hondenuitlaters, scholieren, joggers en tussen de middag kantoorpersoneel. Aan de andere kant van het Oude Winschoterdiep heb je de torens. Pak je de promotiefolder van de Stoker en Brander erbij, dan zie je mooie plaatjes met bomen en een trap tussen de beide torens waar mensen zitten en recreëren. In de praktijk is hier niets van terechtgekomen! Het waait altijd om de torens, bomen kunnen er niet groeien etc. M.a.w. van recreëren om de torens is geen enkele sprake. Integendeel, niemand loopt voor zijn lol over de omloop of in de buurt van deze torens en dat zal met al die, zeg maar gerust, idiote plannen niet veranderen. Inmiddels is het wel in trek bij ongunstige types die, vooral s 'nachts, niet veel goeds in de zin hebben. Dus het idee om dit park en de omloop te gaan verbinden met notabene nog een brug, wandelpaden tegen de torens aan, zitjes op trappartijen en met	Hier willen wij juist wat aan doen met de voorgestelde maatregelen. Waaronder de brug maar ook de ontwikkeling kolenmuurkavel. In paragraaf 2.1 leggen we dit uit. We zijn het met u eens dat er balans moet zijn tussen reuring en rust. Het Europapark is echter wel een stadswijk met steeds meer bewoners van allerlei leeftijden die soms ook voor (geluids-)overlast zorgen. Dat kunnen we ook in het Europapark niet helemaal voorkomen.

zelfs een clubhuis in het souterrain van de Stoker of Brander voegt niets maar dan ook niets toe aan verbetering van de huidige situatie en zal alleen maar zorgen voor nog meer overlast.

Waar komt dit idee vandaan? Waarom moet er beslist een brug en wandelpaden komen? Wie heeft hier de regie, wie is hier verantwoordelijk voor? Het kan toch niet zo zijn dat een links college, die al tijden klaagt over chronisch geldgebrek om de bewoners te voorzien van de juiste maatregelen v.w.b. zorg, opvang, verpaupering binnenstad, achterstandswijken en ga zo maar door, nu miljoenen euro's wil spenderen aan iets waar niemand, maar dan ook niemand om gevraagd heeft! Afgezien dan van nutsvoorzieningen en verkeersveiligheid. Of? Zijn er andere aspecten in het spel? Een dubbele agenda? Investeerders, belanghebbende bedrijven? FC Groningen? Komt al dat geld uit de gemeentekas of is er een andere bron? Hoe dan ook er wordt veel geld en menskracht verspild dat elders een beter doel kan dienen. Wij als bewoners krijgen natuurlijk niet in detail te horen wat hier aan ten grondslag ligt. Het is daarom geen gek idee om een en ander voor te leggen aan onderzoeksjournalisten van "follow the money" of een landelijke/regionale krant.

26 Veranderingen in en rond Stoker en Brander	Hiermee reageer ik op bovenvermelde Gebiedsvisie. Als bewoner en mede-eigenaar van een appartement op de 11e verdieping aan de oostzijde van de ' Brander' heb ik ernstig moeite met mogelijke ontwikkelingen en denkrichtingen voor het gebied rond een straal van circa 250 m vanaf onze flat. Dat zijn: 1. een wandelroute onderlangs de flats Brander en Stoker en een eventuele derde flat langs het (Oude) Winschoterdiep; 2. verdere ontwikkelingen voor het attractiever (link met watergebonden activiteiten) maken van het gebied tussen de oostzijde van onze flat en de uitgang van onze parkeergarage; 3. bouw van een brug van het gebied tussen Brander en Stoker en het sportgebied aan weerszijden van het Helperpad; 4. bouw van een horecavoorziening ter hoogte van de Kolenmuur; 5. gebruik souterrains van Brander/Stoker. Onderbouwing: Onze woonomgeving is nu al erg lawaaiig. Actieve geluiden van mensen, brommers en radio's vanaf het sportterrein aan de overzijde van het	Zie hiervoor paragraaf 2.1. Aanvullend daarop: we zijn het met u eens dat er balans moet zijn tussen reuring en rust. Het Europapark is echter wel een stadswijk met steeds meer bewoners van allerlei leeftijden die soms ook voor (geluids-)overlast zorgen. Dat kunnen we ook in het Europapark niet helemaal voorkomen. Verder begrijpen we goed dat de thuiswedstrijden van FC Groningen een merkbare invloed
---	---	---

Winschoterdiep weerkaatsen via het water op onze gevel. Zoals u zult weten dempt water geen geluiden. Dat merken we ook als bootjevaarders een vrolijke sfeer aan boord hebben: alsof ze bij ons in de huiskamer staan. Aan de oostzijde probeert PreZero te doen of ze de bedrijfsvoering goed in de greep heeft. Heftige geluiden vanaf hun bedrijfsterrein tonen dat dat nog niet goed lukt. Aan de noordzijde zit het kantorencomplex Euroborg, gerangschikt rond het stadion van FC Groningen Noodgedwongen (er zit een parkeergarage onder van de flats Brander en Stoker) bestaat de strook tussen deze flats en de tegenoverliggende kantoren/stadion uit een geasfalteerde, harde vlakte. Deze absorbeert geen geluiden, maar weerkaatst deze juist. Vooral op thuiswedstrijddagen van de FC wordt daar veel geluid geproduceerd, dat bij de gevels omhoogklimt. Ongeveer twee uur voor de wedstrijden wordt muziek aangezet, die ongeveer drie tot vier uur na de wedstrijd wordt uitgezet. Soms stopt deze pas na middernacht, waarna ook eindelijk de stralers van de veldverlichting wordt uitgezet. Niet te vergeten de feestvreugde vanuit de horeca van het stadion na een gewonnen wedstrijd. Op de dagen dat de FC elders voetbalt, worden supporters met bussen vervoerd vanaf 'de omloop'. Vaak meer dan een handvol bussen, veel uitbundige en aangeschoten supporters die hun blaas ledigen tegen ons gebouw, inclusief Stewards (!) van de FC. Verder heeft u vast al gemerkt dat een enthousiaste supporterskern onze omgeving vervuilt met stickers op verkeersborden, gebouwen en trapleuningen en nogal heftig de spuitbus hanteert in de kleuren wit en groen. Het lijkt hier wel een getto te worden! Met het verder 'aantrekkelijk' maken van onze woonomgeving verwacht ik dat voor de bewoners weinig leefkwaliteit overblijft: ze kunnen geen raam of schuifdeur meer openzetten vanwege het lawaai. Ik vind overigens dat de bestaande recreatieve en sportieve voorzieningen voldoende zijn, ook in dit gebied. Wie hier niet genoeg aan heeft, kan naar een ander deel van Groningen gaan om zich te vermaken. Het bouwen van een Horecavoorziening ter plaatse van de Kolenmuur zal ertoe leiden dat de vaste gebruikers (alcoholisten etc.) elders zullen opduiken en daar meer overlast veroorzaken dan op hun huidige plaats. Ik zie het gebruik van de

hebben op de omgeving rondom de Euroborg. Het stadion en de directe omgeving fungeren als evenementenlocatie, waar naast de wedstrijden zelf ook bijbehorende activiteiten plaatsvinden. Dit brengt met zich mee dat er, zowel in de aanloop naar als na afloop van wedstrijden, meer reuring en geluid in het gebied is. Tegelijkertijd erkennen we dat dit binnen de perken en in balans moet blijven met de leefkwaliteit van de omwonenden. FC Groningen en de gemeente Groningen staan hierover met elkaar in contact om die balans te bewaken en waar mogelijk verbeteringen door te voeren. Het doel is om enerzijds ruimte te blijven bieden aan sport en beleving, en anderzijds de overlast voor de buurt zoveel mogelijk te beperken.

		souterrains van de flats Brander en Stoker door verenigingen als onwenselijk en onhaalbaar, om alleen maar te spreken over de eigendomssituatie. Waarom faciliteert de gemeente verenigingen niet op een andere manier, bijvoorbeeld door een buurtgebouw neer te zetten of te huren?	
27	Wandelroute bij Stoker en Brander	Ik maak bezwaar tegen het aanleggen van een wandelpad onder de flat langs, voor een extra brug, horeca bij de kolenmuur. We hebben genoeg herrie, door de week, maar ook in het weekend als de FC een thuiswedstrijd heeft. We kunnen dan geen bezoek ontvangen, zelf niet met de fiets aan de hand weg zonder stijfgevloekt te worden door de medewerkers/vrijwilligers die daar lopen te “handhaven” Bij uw verhaal over een dynamische omgeving mis ik enige aandacht voor het “wonen”. Met vriendelijke groet	Zie hiervoor paragraaf 2.1. We vinden het vervelend te lezen hoe u wordt bejegend. Dit signaal zullen we doorgeven aan FC Groningen.
28	Veranderingen in en rond Stoker en Brander	Ik waardeer de inzet van de gemeente om Europapark van kantoortuin tot woonwijk te willen ontwikkelen. Ik maak echter ernstig bezwaar tegen de plannen voor de verbouwing van de Stoker en de Brander. Deze plannen raken mij rechtstreeks in mijn bestaanszekerheid. Het doorvoeren van de plannen voor de Euroborg en omgeving betekenen dat ik mijn huis kwijt raak. Het plan om een nieuwe entree voor de Stoker te realiseren zou betekenen dat ik mijn woning niet kan blijven. Ik bewoon het middelste souterrain appartement in de Stoker. Ik woon daar gelukkig en rustig. Ik heb het appartement in 2020 duur en ingrijpend verbouwd. Het is levensloopbestendig. Geen van de opties die in uw visie op de torenflats zijn opgenomen lachen mij toe. Ik loop ze na. In optie een komt de ingang van de woontoren op de hoogte van het souterrain. Gezien de huidige inrichting van deze verdieping met boxen van de bewoners kan dit alleen als de appartementen verdwijnen. Anders is er geen ruimte. In Optie twee is sprake van een clubhuis in het souterrain. In optie 3 is er sprake van een vereniging en club huis in het souterrain. Er is ook een boardwalk voor mijn balkon aan het water gepland. Dit levert natuurlijk een zeer onveilige situatie voor bewoners beneden op mochten zij al huis behouden. Het is een uitnodiging voor voetbalsupporters om over het balkon te klimmen. Nachts kan geen schuifdeur meer open. Zo'n boardwalk wil ik niet.	Zie hiervoor paragraaf 2.1. Aanvullend daarop: we zijn het met u eens dat er balans moet zijn tussen reuring en rust. Het Europapark is echter wel een stadswijk met steeds meer bewoners van allerlei leeftijden die soms ook voor (geluids-)overlast zorgen. Dat kunnen we ook in het Europapark niet helemaal voorkomen. We hopen dat we hiermee uw zorgen grotendeels hebben weggenomen. We willen u bedanken voor uw suggesties over het toevoegen van woningen en voorzieningen.

Daarvoor heb ik niet het appartement gekocht. Mijn appartement wordt minder waard etc Het welbegrepen eigen belang gaat hier echt voor. Ik denk dat het verbouwen van de Stoker-Brander zeer kostbaar is. Ik denk dat in een tijd waarin er grote woningnood is voor jongeren, de gemeente het belastinggeld moet aanwenden voor sociale woningbouw voor starters. Vlak na de Eerste Wereldoorlog was de woningnood ook zeer ernstig in Groningen. Als gevolg van de aanhoudende pressie van de socialist Eltjo Rugge ging de gemeente over tot het zelf bouwen van woningen en liet het ledigen van de sociale nood niet geheel over aan de corporaties. Het lijkt me dat dit een mooi voorbeeld is voor de huidige wethouder. Er kan veel verbeterd worden in Europa Park zonder te veel kosten. Een nieuw gebouw met een paar winkels (trekpleister) en horeca kan naast de brug verrijzen. Boven de winkels kunnen appartementen komen. Er kan een gebouw verrijzen naast de Stamspoorbrug. Naast de bioscoop is een restaurant dat al jaren leegstaat.. Hier kan een verenigingsgebouw komen. De trap kan in kleur worden geschilderd. Op het plein tussen het stadion en de torenflats kan in het midden een kiosk- lunch foodtruck komen met een overdekt terras. Het gebouwtje kan zo ontworpen worden dat als er voetbal is het meedoet met de patat en bier auto's. De serre wordt dan afgesloten met rolluiken. Het plein kan mooi groen geschilderd worden. Als er geen voetbal is kun je mooi voor de flat koffiedrinken. Er zijn zoveel andere mogelijkheden. Tot slot, ik vertrek niet en zal de potentiële ontwrichting van mijn leven met hand en tand bestrijden.

29 Veranderingen in en rond Stoker en Brander

Met interesse hebben we kennisgenomen van de concept-Gebiedsvisie Europapark. Vanuit onze flat, De Stoker, zullen een aantal bewoners individueel reageren, waaronder ook een reactie met handtekeningen. Ook vanuit het VVE-bestuur van De Stoker geven wij hierbij een reactie. Allereerst zijn we blij met de aandacht die onze woonomgeving krijgt in de Gebiedsvisie. Met name kunnen wij onze vinden in de beoogde kwaliteitsverbetering van het totale gebied rondom de Euroborg, het plein, de Kolenkade en het talud met de steile trappen. Vergroening en verminderen van de stenige uitstraling staan al jaren op onze wensenlijst. Daar sluiten wij ons graag bij aan, zoals we ook ingebracht hebben op de

Zie hiervoor paragraaf 2.1.

inloopavond van 26 augustus jl. Daarnaast hebben we een aantal bedenkingen op de voorstellen uit de visie. 1. Op pagina 67 staat in optie 3 een derde woontoren ingetekend naast De Stoker. Hoewel deze woontoren lager is dan de Brander en Stoker hebben wij hierover bedenkingen. Wij denken dat de iconische en architectonische uitstraling van ('tweeling') Brander en Stoker hierdoor wegvalt. Ook vermindert dit het zicht op stadion de Euroborg, de Trots van het Noorden. Het stadiongebouw is in onze ogen al erg 'verstopt' tussen de vele bebouwing. Tot slot zal een 3e toren zo dicht naast de Stoker ook het uitzicht wegnemen vanuit denken we de eerste 14 verdiepingen van ons gebouw. Als alternatief zien wij meer in een combinatie met de bouwkavel op de hoek Kolenkade/Bouwmaboulevard. Volgens de Gebiedsvisie is deze kavel bedoeld voor horeca met daarboven mogelijk een aantal woonlagen. Dit zou in onze ogen een goed alternatief zijn in plaats van de woontoren. Wij hopen dat u dit in het verdere onderzoek wilt meenemen. 2. Op pagina 67 staat een nieuwe fiets-/voetgangersbrug ingetekend die uitkomt tussen de Brander en Stoker. Deze brug voegt naar onze mening weinig toe, ook omdat vlakbij aan het Oude Stamspoor ook al een brug ligt, die op dit moment zelfs ingericht wordt als fiets-/voetgangersbrug (als onderdeel van de nieuwe fietsroute, waar de auto te gast is). De nieuwe brug trekt naar ons idee ook mogelijke vandalisme aan bij stadion Euroborg. Diverse bewoners van de Stoker ervaren nu al een gevoel van onveiligheid rondom de flat. En zeker in de zomermaanden zijn er in en vanuit het Europapark al veel 'oploopjes' met geluidsoverlast. Daarnaast voorzien wij technische obstakels. Tussen de Brander en Stoker bevindt zich ondergronds een technische ruimte bedoeld voor de warmte-/koudeopslag. Dit is privé-eigendom. Ook bovengronds staan tussen de flats o.m. ventilatieunits en andere technische elementen. 3. In uw rapport wordt een plintfunctie/wandelroute voorgesteld langs het water, ter hoogte van de Brander en Stoker. Dit lijkt ons zeer onwenselijk. De Stoker staat in het water en de woningen op waterhoogte (verdieping -2) zijn volledig bewoond. Het pad zou in het ontwerp pal langs de woningen lopen. Voor deze bewoners ontstaat daardoor veel inkijk en privacyverlies. Het is ons

ook onduidelijk hoe dit pad moet lopen; het zou in het water moeten worden aangelegd. We zijn benieuwd hoe u de bewoners op -2 (waterhoogte) kunt compenseren.

31 Veranderingen in en rond Stoker en Brander

Mijn reactie op gebiedsvisie Europapark. Ik zie er veel moois in en heb het met aandacht gelezen. Maar als kritische reactie zou ik de gemeente willen meegeven dat ik de zorg heb dat er te weinig waardering is voor de open ruimte rond het Oude Winschoterdiep, het voorplein van de Euroborg en de bestaande architectuur van Euroborg, Stoker en Brander. Dat is nu een heel mooi geheel. Juist waar je zoekt naar verdichting van de stad zijn zulke open ruimtes nodig als aangenaam rustpunt en verhoging van woon- en verblijfskwaliteit. Dat rustpunt verdwijnt als alles zoveel mogelijk wordt volgepropt. Natuurlijk moet er wel iets gebeuren rond de kolenmuur, iets met een terras en horeca. Wat mij betreft dus alstublieft geen derde woontoren naast de Stoker! En ook de mogelijkheden voor een plint aan de onderzijde van Stoker en Brander met een looproute aan de waterzijde voor deze woongebouwen langs: doet u dat alstublieft niet! De architect had mooie strakke gebouwen voor ogen, met de voeten in het water, in overeenstemming met de Euroborg. Een strak geheel dat met allerlei aanbousels er rommelig uit komt te zien. In die zin een compliment van me bij de foto in uw publicatie, waar het 'madeliefje' opzij van de Stoker is weggehaald: m.i. een stukje 'volkskunst' dat niet in proportie is en niet past bij het strakke karakter van het gebouw. Verder vraag ik me af of zo'n looproute vlak voor de gebouwen langs wel gaat functioneren, waar de ruimte van het kanaal wordt versmald en veel mensen toch liever over de groenstrook aan de overzijde wandelen. Ook een mogelijke voetgangersbrug tussen de omloop van het stadion en de Mediacentrale verkleint de kostbare ruimte van het Winschoterdiep. Die brug lijkt me overbodig en maakt de zaak onnodig 'petieterig'

Zie hiervoor paragraaf 2.1.

32 Veranderingen in en rond Stoker en Brander

Hierbij maken wij bezwaar over de concept door het college van burgemeester en wethouders over meer woningen of kantoren in het Europapark te realiseren. 1. Inbreuk op mijn woongenoot . De geplande bouw zal zorgen voor hinder op het gebied van privacy , daglichttoetreding en uitzichtl 2. Verkeersdrukke en parkeerproblemen. De ontwikkeling zal

Zie hiervoor paragraaf 2.1. Aanvullend: we zijn het met u eens dat er balans moet zijn tussen reuring en rust. Het Europapark is echter wel een

leiden tot meer verkeer en parkeerdruk in een al overbelaste straat.. 3. Niet passend in de straatbeeld. De aard en omgaan van het bouwwerk passen niet binnen de bestaande ruimtelijk structuur en zijn instrijd met het karakter van de wijk. 4. Welke # Genie # heeft bedacht om langs ons woning -2 etage een brug te leggen en iedereen langs te wandelen ? wij wonen niet in diertuin , wij zijn geen aapjes , wij willen graag ons privacy en ons woongenoot behouden . Wij hebben genoeg last van het europasportschool , altijd lawaai , herie , schreeuwen en muziek van de studenten . Het geluid komt veel sterk naar boven. 10 Jaar al hebben last met al de bouwprojecten en bouwen , toen wij het appartement kochten zei de makkelaar dat geen bouwplannen waren maar na een paar maande begon het bouwen van power house en daarnaast de mediacentrale de Leihoeve !!!!! momenteel is achter de stocker en brander ook veel aan werkzaamheden , wij kunnen niet langs , er is heeeel veel stof en lawaai en ergenis , ons woonplezier is kapot gemaakt al die jaren. Ik verzoek u vriendelijk doch dringend om het besluit te heroverwegen en de vergunning/bouw niet toe te staan in de huidige vorm.

stadswijk met steeds meer bewoners van allerlei leeftijden die soms ook voor (geluids-)overlast zorgen. Dat kunnen we ook in het Europapark niet helemaal voorkomen.

Het Europapark blijft een wijk in ontwikkeling en daar hoort soms helaas ook bouwoverlast bij. We zien erop toe dat aannemers de overlast zoveel mogelijk beperken en actief communiceren.

36 Veranderingen in en rond Stoker en Brander

4.4. De Euroborg en Omgeving Recreatieve mogelijkheden Toevoegen waterprogramma / actief verharde ruimtes /openbare kade Waterprogramma/ waterplein alleen in het gebied van Boumaboulevard tot de laatste trap aan de zijde van Stoker. Geen waterprogramma tussen Stoker en Brander of meteen aan de andere zijde van de Stoker en niet aan de andere zijde van de Brander. In het verleden is er een stadstrand geweest dat gaf toch wel veel overlast. Daarnaast zal het Helperpark ook in de toekomst intensiever worden gebruikt. Dit gebied tussen Stoker en Brander en aan ander zijde van Brander is nu groen. Dit zijn de weinige plekken waar groen mogelijk is op de terp. Het is zonde om dit groen op te geven voor een plek om te verblijven en (deels) te verstenen. Daarnaast is dit ook het woongebied van bewoners van de Stoker en Brander op een groot deel van de terp/ omloop is al reuring. Wat is er mis mee om een deel van de omloop/ terp in omgeving van Stoker en Brander relatief rustig houden om te kunnen wonen? Wellicht zijn er mogelijkheden om actief recreatie/waterprogramma te realiseren aan de andere kant van het

Zie hiervoor paragraaf 2.1. We zijn het met u eens dat er balans moet zijn tussen reuring en rust. Het Europapark is echter wel een stadswijk met steeds meer bewoners van allerlei leeftijden die soms ook voor (geluids-)overlast zorgen. Dat kunnen we ook in het Europapark niet helemaal voorkomen.

Stamspoor richting de Antwerperstraat. Langzaamverkeerverbinding Tegen brug/verbinding Helperpark-Euroborg Het plaatsen van een bruggetje gaat ten koste van groen. Het gedeelte tussen Stoker en Brander is een van de weinige plekken waar (ver)groening mogelijk is op de terp. Dit is juist een geschikte plek om meer bomen te plaatsen. Op de terp/omloop Euroborg zijn de mogelijkheden tot vergroening beperkt. Vergroening is noodzakelijk gezien de hittestress en veranderende weersomstandigheden en draagt bij tot een gezondere woonomgeving. - (Mogelijk) overlast voor de ingang van Stoker en deel omloop tussen Stoker en Brander. - De hoofdingang van de Stoker is hier gevestigd. Toename van mensen vlak voor de ingang is ongewenst. Minder veilig gevoel bij in en uitgang van het gebouw, met name als het donker is en later op de avond. - Extra drukte bij voetbal wedstrijden door supportersstromen en meer kans op onregelmatigheden bij wedstrijden bij de ingangen van Stoker en Brander. - Onnodig stallen van fietsen. - Brug wordt wellicht gebruikt om van af te springen in het water, al helemaal denkbaar in combinatie met de beoogde waterrecreatie. Geeft geluidsoverlast. Hoe is weerkaatsing van geluid? - Kortom komt niet te goede aan woonomgeving.

35 Veranderingen in en rond Stoker en Brander

De Gezamenlijke reactie van de bewoners van Woontoren de Stoker aan de Boumaboulevard op paragraaf: 4.4 'de Euroborg en omgeving'

Zie hiervoor paragraaf 2.1 en 2.2.

Ad. 1. Voor de bereikbaarheid van deze brug wordt de groenstrook (op het talud) tussen Brander en Stoker vervangen door een trap met zitelementen. Er is op de omloop van de Euroborg haast geen mogelijkheid om groen aan te planten en dan verdwijnt nu ook deze groenstrook inclusief een paar bomen. Door deze hangplek te creëren bestaat veel vrees voor overlast.

Ad. 2. Aan de kant naar de Euroborg van de toren is het al druk. Aan de kant van het Helperpark is de drukte en geluidsoverlast van het park al voldoende. Bij de aanleg van de boardwalk wordt gevreesd voor nog meer overlast.

Ad. 3. Uitzicht van veel appartementen verandert van vrij uitzicht naar zicht / inkijk op deze toren met woningen. Deze plek (trappen / talud) is juist ook geschikt om te vergroenen!

40	Veranderingen in en rond Stoker en Brander	Wil bij deze bezwaar maken tegen uw gebiedsvisie-250624 m.n. paragraaf 3.3 pagina 48 t/m 51 en paragraaf 4.4 pagina 64 tot en met 67. Paragraaf 3.3: Ik zou graag zien dat ik als bewoner van de Brander via de oude stamspoor naar de Helperbrink zou kunnen zoals het nu ook is. Een afsluiting zoals door u is voorgesteld zou mij ernstig belemmeren in mijn vrijheid om snel de wijk Helpman te bereiken. Een weg die ik bijna dagelijks gebruik. Paragraaf 4.4: Een nieuwe brug tussen de Brander en de Stoker zie ik niet zitten i.v.m drukte, lawaai overlast etc. Ik ga er vanuit dat wanneer een dergelijke brug gerealiseerd zou worden ik in mijn woongenot er op achteruit zou gaan. Ik ga er vanuit dat u mijn bezwaren tegen een deel van uw plannen mee zal nemen in uw overwegingen en in de uiteindelijke vaststelling.	Zie hiervoor paragraaf 2.1 en 2.2.
41	Veranderingen in en rond Stoker en Brander	Bij dezen ontvangt u de verzamelde reacties van de bewoners van De Brander op de Gebiedsvisie Europapark. Hieruit blijkt dat een substantieel deel van de bewoners bezwaren heeft tegen de in punt 4.4 genoemde voorstellen. Bij realisatie daarvan zal de drukte en/of overlast rondom onze woontoren zeker toenemen. Door de in punt 3.3 genoemde voorgestelde “knip” zal de huidige snelle verbinding met de wijk Helpman verdwijnen, wat voor ons eveneens een groot bezwaar is, aangezien Helpman voor onze bewoners een belangrijk winkel- en voorzieningengebied is. Wij hopen en verwachten dat bij het verder ontwikkelen van de plannen voor het Europapark serieus rekening gehouden wordt met ons, als bewoners van dit gebied.	Zie hiervoor paragraaf 2.1 en 2.2.
42		Als bewoners van de woontoren Brander keken wij met belangstelling naar de voorgestelde plannen voor de Euroborg en omgeving, bedoeld om een 'aantrekkelijk verblijfsgebied' te maken. Al jaren hebben wij bewondering en respect voor de manier waarop de gemeente omgaat met de vraagstukken die zo'n stad met zich meebrengt, bijvoorbeeld de problemen veroorzaakt door het verkeer, de restauratie waar nodig van sommige oude gebouwen, het slopen van anderen, het ontwikkelen van nieuwe woongebieden en het aanleggen en onderhouden van de vele groene plekken in de stad. Heel bijzonder vinden wij in Groningen de combinaties van oud en nieuw, vaak naast elkaar – bijvoorbeeld, het	Hiervoor verwijzen we u naar de algemene reacties aan het begin van dit document onder 2.1 en 2.2.

Forum en de Martinikerk, de geslaagde renovatie en autovrij maken van de Grote Markt, en een gebouw zoals dat van de Gasunie. En natuurlijk het voetbalstadion met ernaast de zeer markante woontorens die rechtstreeks vanuit het water de lucht ingaan – een prachtig ontwerp, dat een geheel eigen karakter geeft aan dit gebied en dat duidelijk herkenbaar is voor iedereen die Groningen een beetje kent. Mooi. Echter, na het lezen van de plannen en het bijwonen van de informatiebijeenkomst onlangs, sloeg de angst ons om het hart. Als de omgeving van de Euroborg echt een aantrekkelijk verblijfsgebied moet blijven (want dat is het in grote mate al), dan moet er ons inziens veel meer oog komen voor de behoeftes van de mensen die daar wonen. Wij willen blijven wonen in een veilige en zoveel mogelijk rustige omgeving. Met deze plannen komt de veiligheid van de bewoners van de twee woontorens zeker in het geding, en is er ook sprake van dreigend geluidsoverlast. Wij maken bezwaar tegen alle plannen die het gemakkelijker gaan maken voor mensen ongehinderd naar binnen te dringen, en ook tegen alle plannen die hoogst waarschijnlijk extra geluidsoverlast zullen veroorzaken. DWZ: bezwaar tegen de plannen voor een wandelroute langs de buitenkant van de torens (een inbreker springt zo over een balkon op verdieping min 2 heen en kan dan makkelijk het gebouw verder in; ook zullen wij nog meer geluidsoverlast krijgen, nu van de mensen die daar gaan lopen of zitten); bezwaar tegen de komst van een sociëteit of clubhuis/gemeenschappelijke ruimte op min 2 (vanwege geluidsoverlast en natuurlijk de grote kans dat mensen vanuit min 2 verder het gebouw in zullen gaan); en bezwaar tegen de bouw van een plintgebouw met extra toegangsdeuren naar de woontorens (daar hebben wij als bewoners absoluut geen behoefte aan; hoe meer ingangen naar de woontorens, hoe meer kans op inbraak). Wij vragen ons in alle eerlijkheid af voor wie deze plannen zijn gemaakt. De bewoners van de Brander – let wel: dit is een WOONToren – hebben geen behoefte aan een soos of aan extra toegangsdeuren. Net zoals de eigenaar van een huis geen behoefte zou hebben aan een sociëteit die van de gemeente moet komen bij hem in de kelder (of bij de buurman in de kelder). En wie worden dan de leden van zo'n club? Volstrekt onduidelijk, en natuurlijk in de praktijk onmogelijk om

te controleren dat alleen de leden toegang hebben tot het gebouw. Ook hebben wij geen behoefte aan extra deuren die toegang zouden geven naar de woningen. Want wij bewoners hebben een eigen voordeur van het eigen appartement, maar de voor- en achterdeuren van het gebouw zijn voor ons net zo belangrijk. De enige mensen die naar binnen mogen komen zijn de bewoners en hun gasten, en verder bedrijven zoals DHL en Post NL bijvoorbeeld. Daar moeten wij streng op toezien, met twee ingangen is dat al moeilijk genoeg. Wij hebben geen behoefte aan een wandelpad vlak langs de gebouwen aan de waterkant. Dit was niet de opzet van de architect; het zou ook het mooie ontwerp van de torens grotendeels teniet doen, het beeld van torens die rechtstreeks uit het water verrijzen aantasten. Verder vragen wij ons af waarom een brug moet komen ter verbinding met het Helperpark. Nogmaals: wie heeft daar echt behoefte aan? En ook dit brengt het risico van geluidsoverlast met zich mee. Dezelfde vraag hebben wij over (nog) een horeca aangelegenheid in deze buurt. Is er juist hier, bij de Euroborg, echt behoefte aan? En horeca zaken komen in allerlei soorten en maten; een kroeg of zoiets die tot diep in de nacht open blijft en alcohol verkoopt zou zeer onwenselijk zijn, in deze WOON omgeving. Voor de voetbal supporters kan het niet bedoeld zijn; bij voetbalwedstrijden komen er mobiele horeca bedrijven genoeg. Er wordt ook gesproken over een 'knip' in de weg. Dit vinden wij moeilijk om voor ogen te halen. Wat wordt er precies hiermee bedoeld en met welk doel stelt men zoiets voor? Wat wij wel kunnen zeggen is dat alle verkeersplannen die extra verkeer langs de Gideonweg gaan sturen zeker onwenselijk zijn. De Gideonweg wordt momenteel door PreZero als extra parkeerplaats cq rangeerterrein gebruikt. Op verschillende momenten van de dag, afhankelijk van de drukte bij het bedrijf, kunnen er vrachtwagens en/of aanhangwagens en/of vrachtwagencombinaties geparkeerd staan – soms vrij langdurig – zodat auto's (en fietsers, en scooterrijders, en voetgangers) moeten slalommen om daar langs te komen, vrachtauto's met of zonder aanhangwagens moeten soms zelfs achteruit er tussendoor zien te rijden – kortom, de situatie daar is vaak heel gevaarlijk en het verbaast ons al tijden dat de gemeente dit toestaat. PreZero is een

bruisend en groeiend bedrijf. Het is duidelijk voor iedereen dat de Gideonweg geen gewenste plek meer is voor zo'n bedrijf. Tegelijkertijd is het ook duidelijk dat de gemeente meer woningen wil bouwen. Zie daar een perfecte plek hiervoor! Wij roepen de gemeente op om er serieus werk van te maken om een alternatieve vestiging voor PreZero te zoeken, waar het bedrijf kan groeien zoals het duidelijk wil, en waar er geen directe omwonenden zijn om daar last van te krijgen. Dit zou zeker duur zijn maar het is ook een kwestie van lange-termijnvisie, waarmee ook veel problemen van nu en in de toekomst zouden opgelost kunnen worden. Als laatste: Waar wij nou eenmaal GEEN bezwaar tegen maken zijn alle suggesties voor meer groen in de omgeving van het voetbalstadion, te denken aan plantenbakken en zo mogelijk bomen om schaduw te geven, zoals zo geslaagd is gebeurd op de Grote Markt. Wij hopen dat hiervoor een mooi ontwerp gaat komen. Wij hebben onze appartementen gekocht o.a. omdat wij allemaal groot behoefte hadden aan een veilige en rustige woning. Die hebben wij hier gevonden. Wij verzoeken u vriendelijk om niets te doen om deze veiligheid en rust te verstoren of doen verminderen, en om echt rekening te houden met de behoeftes van de mensen die hier wonen, dagelijks rondlopen, en slapen.

33 Euroborg/FCG

Met belangstelling hebben we kennisgenomen van de onlangs verschenen gebiedsvisie 'Europapark Groningen', d.d. 24 juni 2025. Een ambitieus document dat een helder inzicht geeft in de plannen voor de komende jaren: Een combinatie van werken, wonen en recreëren. Een heel verschil met het oorspronkelijke plan waarin de combinatie voetbal en kantoren de hoofdrol opeisten, met daarnaast een beetje wonen. Dit heeft gevolgen voor de 'bewoners' en de infrastructuur van het Europapark (verkeer, parkeren, etc.) waarin moet worden voorzien, ook in de gebiedsvisie. Het accent lijkt aldus in de gebiedsvisie verlegd waarbij in zijn algemeenheid gesteld kan worden dat weinig aandacht wordt besteed aan het stadion Euroborg en de bijbehorende voetbalbeleving, terwijl het stadion en FC Groningen hét (landelijke) uithangbord zijn van het Europapark en de regio. Dit vraagt wat ons betreft aandacht bij de verdere uitwerking van de visie waarin wij graag meedenken. In de loop der jaren zijn er meerdere plannen

Dank voor uw uitgebreide reactie. Uw reactie is aanleiding om in de visie een paragraaf toe te voegen die specifiek gaat over de relatie tussen het Europapark als gemixte stadswijk en het Europapark als locatie waar periodiek een grootschalig evenement plaatsvindt in de vorm van een wedstrijd van FC Groningen. Voor het antwoord op uw reactie verwijzen wij naar de tekst in de

verschenen, waarbij naast de oorspronkelijke doelen meer ruimte werd gereserveerd voor wonen, vergroening en recreatie. Inmiddels is de achterkant van het stadion aangepakt waarbij de fietsroute van het Stamspoor naar de Bornholmstraat in ere is hersteld. Deze aanpassing is onderdeel van een totaalplan waarbij ook het verfraaien van de terp onderdeel was – een nadrukkelijke wens van de ‘bewoners’ van de terp - waarin helaas in de afgelopen jaren (nog) niet is voorzien. Hiervoor hebben de ondernemers in en rond het stadion meerdere presentaties van diverse landschapsarchitecten langs zien komen zonder dat dit - om diverse redenen - resultaat opleverde. Ook in de huidige gebiedsvisie wordt onderkend dat de terp een upgrade nodig heeft, echter een nadere concretisering hiervan blijft achterwege. Dit vraagt om kortetermijnmaatregelen waaraan de bewoners van de terp graag in meedenken, maar wel onder voorwaarde dat ook daadwerkelijk tot actie wordt overgegaan om herhaaldelijke teleurstelling hierin te voorkomen. Let wel: We zijn blij met het fietspad dat bijdraagt aan de ontlasting van de kruising Boumaboulevard Europaweg. Ook de Boumaboulevard zelf is onlangs onderhanden genomen. Al met al een dynamisch gebied waar veel gebeurt, maar ook nog veel te winnen is.

gebiedsvisie (onder 4.4 Euroborg en omgeving).

Groen, gezondheid, veiligheid

#	Onderwerp	Vraag/reactie	Antwoord
3	Groen omloop	ik mag meer planten op het asfalt naar de toren. Of andere types van 'cooling' in het somer. Dankjewel	Wij onderschrijven de wens voor de vergroening van de omloop/terp van de Euroborg. Vanwege de complexiteit (beperkingen vanuit veiligheid en technische mogelijkheden) en kosten is dit een kwestie van een lange adem en is er een gezamenlijke inspanning nodig van ondernemers, onderwijs, gemeente en andere partijen op de terp.

Inleiding De gebiedsvisie Europapark bepaalt het raamwerk, de programma verdeling in het gebied en het type milieus dat de gemeente voor zich ziet. reageert graag op deze visie bepalend voor het gebied. De kaders voor deze nota zijn o.a. het Ecologie- en Groenbeleid (SES, GES, Vitamine G, Natuurinclusief Bouwen), de Uitvoeringsagenda Klimaatbestendig Groningen en de Healthy Ageing Visie. Dit is een goed uitgangspunt. We willen ook wijzen op het nieuwe gezondheidsbeleid van de gemeente: Gezond leven in 050 Bijlage-1-Gezondheidsbeleid-2023- Gezond-Leven-in-050-1.pdf Wij zien in de beschrijving dat enkele belangrijke aspecten ontbreken. Hieronder beschrijven we de punten waar de visie meer nadruk op zou kunnen leggen. Verschillende experts hebben naar deze visie gekeken en bijgedragen aan onderstaand advies. In de bijlage onze brede kijk op gezondheid die als basis dient voor onze reactie.

Gezondheidsbescherming Groen en gezondheid. juicht toe dat vergroening en het verminderen van het urban heat island effect aandacht krijgt in deze visie. Ook het streven naar een boomkroonbedekking van 30% juichen wij toe. Onderzoeken tonen aan dat groen bijdraagt aan een betere fysieke en mentale gezondheid.^{1 1 Kennisbundeling Groen en Gezondheid | RIVM Een groene omgeving nodigt uit om te bewegen, ontmoeten en ontspannen. Groen speelt hierdoor een belangrijke rol bij de vermindering van overgewicht, diabetes type 2 en hart- en vaatziekten. Ook blijkt uit onderzoek een gunstig effect van groen op hoe lang mensen leven, hoe zwaar baby's bij hun geboorte zijn en de werking van het immuunsysteem. Groen draagt bij aan een betere mentale gezondheid, het vermindert stress, verbetert het concentratievermogen en lijkt te zorgen voor een verbeterde nachtrust. Geheugen, concentratie en leerprestaties verbeteren bij contact 2 met groen, met name bij kinderen.^{2 2 Groen is gezond, GGD Leefomgeving Daarnaast kan groen gezondheidsschade verminderen, veroorzaakt door hitte, UV-straling, luchtverontreiniging en geluidsoverlast. Een groene omgeving kan de biodiversiteit in een gebied verrijken, wat belangrijk is voor een gezonde leefomgeving.^{3 3 Adviezen leefomgevingsfactoren - GGD GHOR Nederland Zoals genoemd zorgt vergroening onder andere voor vermindering van hittestress. Hitte kan een serieuze bedreiging vormen voor}}}

De gemeente Groningen dankt u voor het meedenken en het indienen van de zienswijze op de gebiedsvisie Europapark. Wij waarderen de brede en constructieve inbreng, waarin vanuit gezondheidskundig perspectief aandacht is gevraagd voor de relatie tussen leefomgeving, klimaat, groen en gezondheid. De gemeente onderschrijft dat gezondheid een belangrijk onderdeel vormt in het streven naar een duurzame ontwikkeling van het gebied. Het Europapark is een gebied waar wonen, werken, leren en recreëren samenkomen; de kwaliteit van de leefomgeving en de invloed daarvan op het welzijn van gebruikers zijn daarom van groot belang. De zienswijze van de GGD sluit aan bij onze ambitie om gezondheid integraal te verankeren in de ruimtelijke ontwikkeling van het gebied.

Naar aanleiding van de zienswijze zijn in hoofdstuk 2.2 'Gezond, groen en klimaatbestendig' verschillende aanvullingen en aanscherpingen opgenomen:

- Er is benoemd dat gezondheid van bewoners en gebruikers een centrale rol speelt, waarbij extra aandacht wordt besteed

de gezondheid, vooral voor kwetsbare groepen zoals ouderen, zwangere vrouwen en ongeboren kinderen, jonge kinderen en mensen met bestaande aandoeningen. Hittestress is de belangrijkste oorzaak van weer gerelateerde sterfgevallen. Hitte kan leiden tot een hitteberoerte, een medisch noodgeval met een hoog sterftecijfer.^{4 4} <https://www.rivm.nl/ggd-richtlijn-mmk-hitte-gezondheid> Daarnaast kunnen onderliggende ziekten, zoals hart- en vaatziekten, diabetes, psychische aandoeningen en astma, verergeren. Ook verhoogt hitte het risico op ongevallen en de overdracht van bepaalde infectieziekten. Bij zwangere vrouwen is er door hitte een verhoogd risico op vroeggeboorte. Te vroeg geboren kinderen hebben vaker gezondheidsproblemen en leerachterstanden. Een ander belangrijk aspect bij vergroening is het beschermen van kwetsbare groepen. In Nederland is sprake van grote gezondheidsverschillen tussen mensen met een lagere en hogere sociaaleconomische status (SES). Zowel de levensverwachting als de jaren die mensen leven in een goed ervaren gezondheid zijn een stuk lager bij mensen met een lager inkomen en/of lagere opleiding.^{5 5} Sociaal economische Gezondheidsverschillen (SEGV) De effecten van klimaatverandering wegen onevenredig zwaar op kwetsbare groepen zoals mensen met een lagere SES, ouderen, en mensen met onderliggende gezondheidsproblemen. Zij zullen harder getroffen worden door de gevolgen van klimaatverandering met (nog) meer gezondheidsproblemen tot gevolg. Juist voor deze groep kan de meeste gezondheidswinst behaald worden bij toegang tot aantrekkelijk groen, vooral als hier actief gebruik van gemaakt wordt. *Luchtkwaliteit* De luchtkwaliteit voldoet overal aan de wettelijke grenswaarden. Deze grenswaarden zijn echter niet gelijk aan de gezondheidkundige normen van de Wereldgezondheidsorganisatie (WHO). De WHO heeft richtlijnen voor luchtkwaliteit opgesteld om de volksgezondheid te beschermen. Deze richtlijnen zijn strenger dan de wettelijke grenswaarden in de EU. De WHO-richtlijnen voor fijn stof (PM10 en PM2.5) zijn in 2021 verder aangescherpt, waarbij de nadruk ligt op het minimaliseren van de 3 gezondheidseffecten, zelfs bij lage concentraties. ^{6 6} WHO Global Air Quality Guidelines - 2021 Elke verbetering van de luchtkwaliteit betekent gezondheidswinst. Gezondheidsrisico's van

aan kwetsbare groepen zoals ouderen, kinderen en mensen met een lagere sociaaleconomische positie.

- De visie verwijst nu naar het gemeentelijk gezondheidsbeleid 'Gezond Leven in 050', waarin het verbinden van ruimtelijke ontwikkeling en gezondheid centraal staat.
- De relatie tussen ruimtelijke kwaliteit en gezondheid is verder uitgewerkt: de inrichting van de openbare ruimte draagt bij aan welzijn door groen, schaduw, rustplekken en uitnodigende routes voor beweging en ontmoeting.
- Bij het ontwerp van wateropvang en vergroening is toegevoegd dat rekening wordt gehouden met mogelijke gezondheidsrisico's, zoals stilstaand water.
- De tekst benadrukt dat biodiversiteit bijdraagt aan luchtkwaliteit, ontspanning en welzijn.
- Hittestress en bescherming van kwetsbare groepen krijgen extra aandacht, onder meer door de

omwonenden nemen toe naarmate de afstand tot de weg kleiner is, ook wanneer de luchtkwaliteit aan de Europese grenswaarden voldoet. Woningen en voorzieningen waar kinderen, ouderen, zwangere vrouwen of mensen met een zwakke gezondheid langdurig verblijven moeten daarom op ruime afstand van drukke wegen worden gerealiseerd.^{7 7} <https://www.rivm.nl/ggd-richtlijn-medische-milieukunde-luchtkwaliteit-en-gezondheid/luchtkwaliteit-advisering-door-GGD/beleidsadvisering-ruimtelijke-planvorming> Voor advies met betrekking tot industrie en bedrijven zie verderop onder *Industrie en bedrijven*. Wij vinden het een goed streven dat delen van Europapark autoluwer worden, met meer ruimte voor fietsers en voetgangers, openbaar vervoer en deelmobiliteit. Bij aanleggen van nieuwe fietspaden/voetgangerspaden, adviseren wij ook aandacht te hebben voor de afstand tot de verkeersweg. De invloed van verkeer op luchtkwaliteit en gezondheid is tot op grote afstand merkbaar. Hoe verder van de weg, hoe minder risico. *Geluidshinder* Zoals in de gebiedsvisie beschrijft, richt het noordelijke deel van Europapark zich daarbij meer op een stedelijk, gemengd woon-werkgebied en het zuidelijk deel op een intensiever werkgebied. Met betrekking tot het woongebied vragen wij aandacht voor het aspect geluidshinder. Hierbij gaat het niet alleen geluid van verkeer en bedrijven/industrie (zie verderop in deze zienswijze *Industrie en bedrijven*), maar ook van treinverkeer, gezien de aanwezigheid van spoor en treinstation. Geluid in de leefomgeving heeft invloed op de gezondheid. Zo kan blootstelling aan geluid leiden tot hinder, verstoring van de slaap, verstoring van de dagelijkse activiteiten en stressreacties. Langdurige blootstelling aan te veel geluid kan aanleiding geven tot chronische effecten zoals verhoogde bloeddruk en verhoogde niveaus van het stresshormoon cortisol, waardoor het risico op hart- en vaatziekten en psychische aandoeningen wordt verhoogd. Ook kan geluid een negatieve invloed hebben op de leerprestaties van kinderen.^{8 8} <https://www.rivm.nl/ggd-richtlijn-mmk-omgevingsgeluid/gezondheidseffecten-geluid> Het is daarom van belang, zoals ook mooi in jullie visie wordt beschreven, deze gezondheidseffecten zoveel mogelijk te voorkomen. Wij adviseren de gezondheidkundige advieswaarden voor geluid na te streven. ^{9 9}

toevoeging van schaduwrijke en koele verblijfsplekken.

- Tot slot is in de maatregelen opgenomen dat bij nieuwe bebouwing en functies nadrukkelijk rekening wordt gehouden met omgevingsfactoren zoals geluid, luchtkwaliteit, nabijgelegen bedrijvigheid en bovengrondse infrastructuur, met als doel een gezonde en veilige leefomgeving te bevorderen.

De gemeente onderschrijft ook het belang van de aandachtspunten die de GGD heeft genoemd met betrekking tot luchtkwaliteit, geluid, industrie en bedrijven, en elektromagnetische velden. Binnen de gebiedsontwikkeling van het Europapark streven we naar een gezonde leefomgeving waarin blootstelling aan milieubelasting zoveel mogelijk wordt beperkt. Deze aspecten krijgen aandacht in de verdere uitwerking van de plannen en worden in de vergunningverlening getoetst aan de wettelijk gehanteerde grenswaarden. Daarmee borgen we dat nieuwe ontwikkelingen voldoen aan de actuele normen voor gezondheid, veiligheid en leefkwaliteit.

<https://www.rivm.nl/ggd-richtlijn-mmk-omgevingsgeluid/gezondheideffecten-geluid/gezondheidskundige-richtwaarden> *Industrie en bedrijven* 4 Bedrijven en industrie kunnen overlast veroorzaken, zoals geur- en geluidsoverlast. Daarnaast kunnen bedrijven de luchtkwaliteit negatief beïnvloeden door uitstoot van verschillende stoffen. Bij sommige bedrijven kan ook zichtbaar stof in de omgeving zorgen voor overlast en onrust. Vrachtverkeer van en naar bedrijven en industrie kan zorgen voor verkeersonveilige situaties en (geluid)hinder. In de beoogde situatie is binnen het plangebied bedrijvigheid aanwezig waarvan bekend is dat het geluid, - geur en stofhinder (heeft) veroorzaakt bij omwonenden. Denk aan PreZero. Wij adviseren om te analyseren of het bedrijf/de bedrijven nabij het plangebied overlast (geluid en geur) veroorzaakt en of er uitstoot van stoffen naar de omgeving plaatsvindt. Kijk wat de blootstelling kan zijn in het plangebied en doe een gezondheidskundige risicoanalyse. Wij ondersteunen hier graag in. Probeer daarnaast vrachtverkeer te scheiden van langzaam verkeer door fietsers en voetgangers. Zorg voor goede communicatie richting toekomstige bewoners. We adviseren voor geluid om in elk geval te voldoen aan de gezondheidskundige richtwaarden voor geluid. De gezondheidskundige richtwaarde voor de cumulatieve geluidbelasting van weg- en railverkeer en industrie op de gevel van een gevoelige bestemming is maximaal 50 dB Lden en 40 dB Lnight met een maximale binnenwaarde van 33 dB Lden¹. Voor geurhinder geldt dat deze idealiter helemaal niet optreedt. Voor een gezondheidskundig aanvaardbare situatie is de richtwaarde dat maximaal 12% van de blootgestelde omwonenden gehinderd is en minder dan 3% ernstige hinder bij woonfuncties. Een situatie is gezondheidskundig onaanvaardbaar bij 20% gehinderden². *Elektromagnetische velden* Er zijn aanwijzingen dat kinderen (tot 16 jaar) die in de buurt van bovengrondse elektriciteitsleidingen wonen een hoger risico hebben op leukemie. Het gaat dan om langdurige blootstelling aan een jaargemiddelde veldsterkte van magnetische velden van meer dan 0,4 µTesla. Een dergelijke associatie is ook gevonden voor hersentumoren bij kinderen, hier is het verband zwakker dan bij leukemie¹⁰¹⁰ Gezondheidsraad, Hoogspanningslijnen en gezondheid deel

Met deze aanvullingen is het thema gezondheid steviger verankerd in de nieuwe gebiedsvisie voor het Europapark.

I: kanker bij kinderen . 2018 . Recent heeft de gezondheidsraad een advies gepubliceerd over mogelijke gezondheidseffecten van hoogspanningslijnen bij volwassenen. Leukemie treedt mogelijk vaker op bij volwassenen die dichtbij hoogspanningslijnen wonen, net als bij kinderen. Voor volwassenen is een samenhang gevonden met afstand tot hoogspanningslijnen (0-50 meter)¹¹¹¹ Gezondheidsraad, Hoogspanningslijnen en gezondheid-Kanker bij volwassenen. 2022 . 5 In Nederland geldt een advies vanuit de rijksoverheid om een voorzorgbeleid te hanteren waarbij zoveel als redelijkerwijs mogelijk in nieuwe situaties met langdurige blootstelling van kinderen aan jaargemiddelde veldsterkten van $>0,4 \mu\text{Tesla}$ afkomstig van hoogspanningslijnen worden voorkomen¹² kennisplatform elektromagnetische velden: <https://www.kennisplatform.nl/beleidsadvies-emv-bovengrondse-hoogspanningslijnen/> Valt het plangebied binnen de indicatieve zone van hoogspanningslijnen of een transformatorstation? Bereken in overleg met de netbeheerder de magneetveldzone van de betreffende hoogspanningslijn. Worden er wel woningen geplaatst binnen de 0,4 microtesla zone? Zorg voor goede informatie richting toekomstige bewoners. Hiervoor kan gebruik worden gemaakt van de informatie op ggdleefomgeving.nl. In de beoogde situatie zijn er twee hoogspanningslijnen gesitueerd binnen het plangebied. De indicatieve zone van de noordelijke hoogspanningslijn is 2x65 meter en de indicatieve zone van de zuidelijke hoogspanningslijn is 2x45 meter. *Bron: Atlasleefomgeving* GGD Groningen adviseert uit voorzorg geen gevoelige bestemmingen, zoals woningen, te plaatsen in de 0,4 microtesla zone rondom elementen van het elektriciteitsnetwerk, zoals hoogspanningslijnen. *Infectieziekten Wateropvangsystemen* 6 Bij aanleg van wadi's, vijvers of andere waterbuffers adviseren wij om stilstaand water te vermijden of zodanig in te richten dat er geen broedplaatsen voor muggen ontstaan. Hiermee worden risico's op muggen overdraagbare ziekten beperkt. *Inrichting openbare ruimte* Zorg voor goede hygiënische voorzieningen in de publieke ruimte (zoals watertappunten, openbare toiletten en handwasmogelijkheden). Dit draagt bij aan basale infectiepreventie, ook bij kwetsbare groepen. *Bereikbare natuurgebieden* Wij adviseren het aanbieden van duidelijke

publieksinformatie over tekenpreventie. *Recreatie & evenementen* Bij recreatief gebruik van water en bij festivals adviseren wij adequate sanitaire voorzieningen, schoon drinkwater, voedselveiligheid en afvalbeheer om uitbraken van gastro-intestinale infecties en andere ziekten te voorkomen.

Duurzame energieoplossingen Bij gebruik van systemen zoals warmteterugwinning of grootschalige wateropslag (bijv. voor warmtenetten of collectieve installaties) adviseren wij aandacht voor legionellapreventie. Zie voor meer informatie nog de hygiënerichtlijnen die zijn opgesteld door het Landelijk Centrum Hygiëne en Veiligheid (LCHV).

Gezondheidsbevordering In de visie beschrijft u 6 kernwaarden. De eerste is een belangrijke: gezond, groen en klimaatbestendig. In hoofdstuk 2.2 wordt deze uitgewerkt, vooral op het gebied van groen. Naast sport en bewegen is er te weinig aandacht voor gezondheidsbevordering. Aandacht voor goede voeding is ook opgenomen in het beleid van de gemeente Groningen. Dit zien we niet terug in deze visie. Gezien de doelgroep jongeren die veel aanwezig is rondom de school is het goed om uitspraken te doen over de vestiging van fast food in deze omgeving. Ook rookverboden verdienen in dit kader aandacht. Tot slot We hopen dat onze adviezen duidelijk en werkbaar zijn.

20 Veiligheid Helperpark

Als laatste punt heb ik nog een opmerking over de veiligheid van het Helperpark (groen kant) tussen de Boumaboulevard en het Oude Stamspoor. Dit stuk is onverlicht en geeft daardoor een onveilig gevoel, zeker voor vrouwen. In het kader van de actie 'Geef ons de nacht terug' moet dit veranderen. Vrouwen hebben het recht zich ook hier veilig te voelen.

We onderschrijven het belang van sociale veiligheid en begrijpen dat goede verlichting bijdraagt aan een veiliger gevoel, zeker in de avonden. Tegelijkertijd betekent dit niet automatisch dat alle routes extra verlicht worden. Bij de inrichting van de openbare ruimte maken we steeds een zorgvuldige afweging waar verlichting het meest effectief en wenselijk is. In het geval van het Helperpark speelt mee dat het gebied deel uitmaakt van ecologische routes, die verstoord kunnen raken door extra verlichting.

Aangezien er bovendien een veilig alternatief beschikbaar is in de vorm van een goed verlicht fietspad langs de doorgaande weg, zien we vooralsnog geen aanleiding om extra verlichting in het park te realiseren.

Ontwikkelingen kavels

#	Onderwerp	Vraag/reactie	Antwoord
4	Invulling kavels	Al vaker heb ik aangegeven dat het Powerhouse nu al wat ingeklemd zit tussen industriële gebouwen. Ik pleit ervoor om de stroken bij het spoor met groen in te vullen en niet nog meer kantoren neer te zetten. Als de gemeente echt de visie heeft van een goede combi wonen, werken, leren en recreëren heeft dan hoop ik dat kantoren niet de hoofdmoot gaan vormen. Invulling gebied achter de sporthal verdient ook aandacht in de zin van niet automatisch kantoren neerzetten. De tijdelijke invulling geeft hopelijk niet weer veel vrachtverkeer.	Het is ook onze visie dat er sprake is van een mix aan functies. Daarbij is het wel zo dat de kavels langs het spoor niet geschikt zijn voor de functie wonen. Wel achten wij het kansrijk om op deze locaties kantoorruimte toe te voegen. Het Europapark is hier met name voor geschikt door goede bereikbaarheid via OV en de auto. Wij blijven ernaar streven om in het ruime gebied rondom Powerhouse ook woningen toe te voegen als dit passend is.
17,18	Invulling kavels	Algemeen willen wij reageren op de gebiedsvisie dat wij dergelijke plannen niet zien zitten door het dichtbouwen van onze woonomgeving. Wij en vele mensen met ons zien de plannen niet zitten. Het is na de voltooiing van Vief kwartier en Ohm wat ons betreft wel klaar in dit deel want het is vol. Ik denk dat de uitdaging voor de gemeente meer ligt bij het deel in zuid-oost waar Pre Zero (afvalverwerking) en andere ondernemers (Gideonweg en Oostendeweg). Hier kan men op termijn een compleet nieuwe wijk bouwen!! Denk aan de toekomst en begin daar nu mee.	Het gebied rondom Duinkerkenstraat, Gideonweg blijft in de ogen van de gemeente vooralsnog een werklocatie. Wij hebben niet de intentie om hier op korte termijn tot transformatie over te gaan. Uw stellingname dat het te vol is op het Europapark herkennen wij niet. Het is een echte stadswijk en daar passen de toekomstplannen wat ons betreft goed bij. Wel zullen wij altijd

31 Verdichting

Overigens heb ik nog een suggestie om toch een verdichting van de stad te realiseren. Aan de zuidoostzijde van de Euroborg staat het afvalverwerkingsbedrijf PreZero, momenteel niet zonder problemen. Er is overtreding van geluidsnormen (heb ik zelf weinig hinder van, maar anderen wel), de shredder moest al buiten gebruik worden gesteld, omdat daar geen vergunning voor was. En daarbij vraag ik me af binnen hoe korte tijd het terrein te klein wordt als het bedrijf uitbreiding van activiteiten zoekt. Mocht het goed mogelijk zijn dit bedrijf een betere toekomst te bieden op een nieuwe locatie, dan ontstaat er op termijn veel meer mogelijkheid voor woningbouw, zowel op dat terrein zelf als ook aan de overzijde van het Oude Winschoterdiep. Misschien de moeite waard deze suggestie eens te onderzoeken en te betrekken bij toekomstplannen voor het Europapark, waar ik nu al met plezier woon.

38 Invulling gebied
Menzis

Het plangebied op onze locatie wordt gekenmerkt als ‘stedelijk gemengd milieu’ met werken en wonen. Er wordt omschreven dat het hiervoor van belang is om een stevige ‘schil’ met bebouwing te maken aan de Ring Zuid en Europaweg. Daarbij wordt een functiezoning voorgesteld met kantoren en bedrijvigheid aan de randen van het gebied, zodat er ruimte ontstaat voor een betere functiemix binnen de schil. We zien hierbij een relatief hoog percentage werken, iets wat wij vanuit een haalbare ontwikkeling in basis onwenselijk achten. Wij denken dat het belangrijk is om de overgang tussen publiek en privaat goed op te lossen in dit gebied. Dat kan mogelijk heel goed middels een commerciële plint en/of voorzieningen, en daar staan wij ook voor open om die te gaan realiseren. Echter, een percentage vaststellen dwingt eenieder te voldoen aan een bepaalde metrage, terwijl we samen een bepaald effect (kwaliteit) willen bereiken: een fijn woon- en werkmilieu. Dat laat zich wat ons betreft niet vangen in percentages, maar wel in kwaliteitswaarden. Ons voorstel is dus ook om dit op die wijze te

een balans moeten zoeken tussen functies (wonen, werken, recreëren, etc.). En zal de bereikbaarheid moeten worden geborgd als nieuwe functies worden toegevoegd.

Er is veelvuldig overleg tussen gemeente, provincie en Pre Zero om de overlast te verminderen. Uitgangspunt vanuit Pre Zero is dat zij haar bedrijfsvoering op de huidige locatie doorzet. Het bedrijventerrein aan deze zijde is verder geen onderdeel van de scope van de visie.

Het is fijn om te vernemen dat onze gedachten over de ontwikkeling van het gebied waar Menzis in ligt, worden gedeeld. Wij beogen juist een mix van functies en daarom ook vooral de wens om wonen toe te voegen met behoud van het kantorenprogramma. Wij gaan hierover graag met u het gesprek. Daarbij spelen twee belangrijke punten van aandacht:

1. verdichten op de parkeervelden zorgt voor een extra uitdaging hoe dan het parkeren in het gebied vorm te geven. Wij zien graag een totaalplan ook met de andere kavels waarbij ook kansen

omschrijven in de gebiedsvisie om zo samen meer vrijheid te hebben in de invulling van het programma, maar wel te sturen op een hoogwaardige kwaliteit die aansluit bij het gebied.

We zien dat de waterkant bij het Menzis-gebouw door de gemeente expliciet benoemd wordt als ankerpunt voor voorzieningen in de openbare ruimte. Dat deel is in ons bezit en daarover gaan wij uiteraard heel graag in gesprek, maar wij zien dit wel als onderdeel van het grotere geheel en dus in balans met de totale ontwikkeling van ons perceel. Wij denken daarom dat het interessant is om een kavelpaspoort te maken om zo maximaal bij te dragen aan de dynamiek van het Europapark. Wij denken hier graag in mee.

We lezen dat in een vervolgonderzoek voor verwachte ontwikkellocaties wordt onderzocht welke dichtheid van functies wenselijk is. We zien graag dat hiervoor ook specifiek onze locatie wordt opgenomen, zodat de ontwikkeling ook daadwerkelijk status krijgt in deze onderzoeken en in de verdichting van het Europapark. Daarnaast denken we graag actief mee in dat proces, zodat we ook kunnen borgen dat we tot een haalbare ontwikkeling komen.

Er wordt gekozen voor een gefaseerde ontwikkeling. Hierbij ligt de focus op korte termijn op ontwikkelgebieden met prioriteit 1: Viefkwartier, Ohm, Stationskavel, Spoorkavel en Kolenmuurkavel. Onze kavel met het Van Elmptpark valt in categorie 2 (2030–2040). Wij verzoeken de fasering hiervoor naar voren te halen. We zijn immers eigenaar, we hebben de ambitie de kavel te ontwikkelen, kunnen dat financieren en hebben alle disciplines in huis om deze ontwikkeling te versnellen. Het is voor ons niet duidelijk hoe deze prioritering tot stand is gekomen. We zijn bereid om een ambitieus plan in samenspraak met de gemeente te ontwikkelen, waarbij we denken aan 250–275 woningen, een commerciële plint voor een goede overgang publiek-privaat en een intern zorgvuldig ontworpen gebouwde parkeervoorziening op eigen terrein. Deze planvorming kan relatief snel tot stand komen en zal bijdragen aan de woonbehoefte van de stad en de dynamiek van het Europapark.

Uit de gebiedsvisie blijkt dat er een participatieproces is geweest. De gebiedsvisie is meermaals besproken met een vertegenwoordiging van

zijn om gezamenlijk tot een parkeeroplossing te komen.

2. wij willen fasegewijs het gebied verder ontwikkelen. Het is niet reëel om op teveel plekken in het gebied tegelijk projecten op te starten met voor een deel dezelfde functies. Daarom wordt dit gebied in de ontwikkelstrategie opgenomen voor na 2030.

43 Invulling gebied
Viefkwartier

bewoners en ondernemers in een klankbordgroep en ondernemerstafel. Wij zijn hier niet bij aanwezig geweest, maar gaan alsnog heel graag in gesprek om te komen tot zorgvuldige ontwikkelkaders. Hierin ligt een grote kans om het bestaande parkeerterrein volledig uit het zicht te onttrekken, iets wat een enorme kwaliteitsslag betekent voor de openbare ruimte, mits we samen de juiste kaders voor de ontwikkeling scheppen.

Cliënt is het niet eens met de ontwerp gebiedsvisie en het ontwerp beeldkwaliteitsplan. Van woensdag 9 juli tot en met 17 september liggen ter inzage de ontwerp gebiedsvisie “Europapark Groningen” en het ontwerp beeldkwaliteitsplan “Noordkwadrant Europapark”. Cliënt woont in het betreffende gebied direct naast het Vief Kwartier. Zij maakt zich zorgen over de mogelijke negatieve ruimtelijke gevolgen die de plannen voor haar woon- en leefklimaat hebben. “Op deze plek is ruimte voor circa 62.000 m² bvo in een mix van wonen (50%) en niet-wonen (50%). Het niet-wonen deel bestaat uit een mix van functies, waaronder werken, detailhandel, horeca en mogelijk een hotel.” (Gebiedsvisie, p. 15) Cliënt verzoekt u het woon- en leefklimaat voor de woningen aan de Tonkensstraat en Eelkemastraat voldoende te borgen. De woning van cliënt is gelegen op de hoek van de Tonkensstraat en de Eelkemastraat, direct naast het Vief Kwartier. In de gebiedsvisie en het beeldkwaliteitsplan wordt ingegaan op de ontwikkeling van dit gebied. Zo wordt onder andere vermeld: “Het Europapark en met name rondom het station vooralsnog de enige plek in de gemeente waar vanwege de stedenbouwkundige opzet en functionele structuur alle typen hoogbouw kan worden verwacht.” (Gebiedsvisie, p. 33) Deze ruime visie zorgt voor veel zorgen. Een intensieve invulling van het gebied leidt tot een aanzienlijke verandering van de leefbaarheid. Hoe deze invulling zich verhoudt tot eerdere keuzes, zoals de realisatie van reguliere woningen, wordt niet benoemd. Cliënt verzoekt u daarom concreet uit te leggen hoe rekening wordt gehouden met de bestaande bewoners. Zij wijst erop dat op de locatie van het Vief Kwartier momenteel de realisatie van woningen is uitgesloten. De komst van meer woningen leidt tot meer drukte. Detailhandel, horeca en hotels passen niet in dit deel van de wijk en kunnen beter aan de Boumaboulevard worden gesitueerd. Ook

Uw reactie ziet toe op mogelijke negatieve gevolgen als gevolg van de ontwikkeling Vief Kwartier. In algemene zin is het zo dat bij invulling van een dergelijke kavel rekening moet worden gehouden met de directe omgeving. Dit zal moeten worden onderbouwd als onderdeel van te doorlopen planologische procedures. Als belanghebbende heeft u hierbij een rechtspositie. Uiteraard zullen wij bij nadere planvorming de omgeving informeren en consulteren. In het plan Vief Kwartier beogen wij woningen toe te voegen. Dat is volgens de huidige bestemming niet mogelijk. Op dit moment ontwikkelt de ontwikkelpartner de bouwblokken aan de zijde van de Boumaboulevard en Eelkemastraat aan de kant van de Europaweg. In een later stadium werken wij het blok uit dat grenst aan uw woning. Eerder is ook de toezegging gedaan bij uitwerking van dit blok met u in overleg te treden. Het gaat om de balans tussen het toevoegen van programma en het borgen van een

parkeervoorzieningen dienen zoveel mogelijk bij de woningen vandaan te blijven, vanwege de belasting van in- en uitrijdend verkeer. “Op het Vief Kwartier en op de hoekkavel kijken we naar de mogelijkheid hoger te bouwen dan het huidige bestemmingsplan voorschrijft. Hiervoor moeten we een planologische procedure doorlopen. Dan nog is niet echt sprake van hoogbouw maar is het wel verdedigbaar dat we meer hoogte en massa toevoegen teneinde de verdichting vorm te geven in een stedelijke mix.” (Gebiedsvisie, p. 33) De afstand van cliënt haar woning tot het bouwblok aan de overzijde aan de Tonkensstraat is circa 16 meter. Hoogbouw op deze locatie heeft een enorme impact op haar woon- en leefklimaat: direct zicht in woning en tuin, verlies van daglicht. In het beeldkwaliteitsplan staat: “Gebouwen met vijf tot zes bouwlagen zijn uitgangspunt, maar hoogteaccenten zijn mogelijk.” (Beeldkwaliteitsplan, p. 21) Direct naast de woning van cliënt wordt een solitair hoekgebouw voorzien. Cliënt verzoekt u de gebiedsvisie en het beeldkwaliteitsplan gewijzigd vast te stellen. Cliënt begrijpt dat enig verlies van privacy hoort bij wonen in een stedelijk gebied. Zij vraagt echter met klem om haar belangen zorgvuldig mee te nemen. Hoogbouw direct naast een woning is stedenbouwkundig niet wenselijk. Een meer passende oplossing is denkbaar: een gebouw van circa vier verdiepingen, met beperkt zicht op haar woning en tuin, eventueel getrapt of verder naar achteren geplaatst. Zo blijft de stedenbouwkundige opzet behouden, maar wordt ook de leefbaarheid geborgd. Tot slot: Cliënt verzoekt ervoor te zorgen dat de rust van het woongebied voldoende wordt geborgd door verkeersaantrekkende activiteiten (detailhandel, horeca, hotels) niet nabij de huidige woningen te realiseren. Tot slot: Cliënt verzoekt ervoor te zorgen dat de rust van het woongebied voldoende wordt geborgd door verkeersaantrekkende activiteiten (detailhandel, horeca, hotels) niet nabij de huidige woningen te realiseren.

acceptabele woonsituatie voor u en uw burens. Daarbij zijn wij van mening dat de ontwikkeling Vief Kwartier veel extra openbare ruimte en programma toevoegt dat ook positief is voor een groter gebied.

Tot slot is het zo dat het merendeel van de te realiseren parkeerplaatsen op de locatie zelf bedoeld zijn voor toekomstige bewoners. Werkenden en bezoekers van bijvoorbeeld een hotel zullen overwegend gaan parkeren in de bestaande p1 garage onder de Euroborg. Het effect van de ontwikkeling op de bestaande verkeersstromen heeft onze aandacht. Wat betreft de toekomstige situering van voorzieningen binnen het Vief kwartier geldt dat deze in een later stadium nader wordt uitgewerkt. De kavel direct grenzend aan de woning van de indiener is hiervoor niet als logische locatie aangewezen. De realisatie van dergelijke voorzieningen zal primair plaatsvinden langs de Boumaboulevard en de Groene Loper.

Overige

#	Onderwerp	Vraag/reactie	Antwoord
1	Klankbordgroep	De klankbordgroep wordt helaas nogal gedomineerd door belangen van enkelen uit een hogere leeftijdsgroep. Daarnaast worden vanuit jullie kant vooral verkeerstechnische agendapunten aangedragen. Hierdoor werkt de klankbordgroep naar mijn mening niet goed om echt beter inzicht te krijgen in de wijk. Misschien zou het beter zijn om ook daar eens te evalueren of de klankbordgroep wel goed functioneert in de huidige vorm.	Het is belangrijk om te horen wat iedereen zijn/haar ervaring van de klankbordgroep is. Met deze klankbordgroep kijken we graag naar toekomstige ontwikkelingen in het gebied. Wat op dit moment veel gaat over kavelinvulling en verkeerssituaties waar op langere termijn naar moet worden gekeken. Naast de klankbordgroep bestaat er ook een werkgroep Europapark. Deze groep gaat over wat er nu leeft in de wijk. Waar u naar verwijst. Eventueel is het te overwegen ook bij deze groep eens een kijkje te nemen of u hier genoemde onderwerpen beter kwijt kunt.